

HORGAS BÉLA

á
VÉLETLEN

kedvezményezettje

Liget

HORGAS BÉLA

VÉLETLEN
kedvezményezettje

Liget

A SZERZŐ képeivel

Kiadja a LIGET MŰHELY ALAPÍTVÁNY, 2013
ISBN 978-963-9363-85-4

A könyvet RENÉ MARGIT tervezte
Nyomdai előkészítés | GRÁFIUM

Nyomdai kivitelezés | NAGY és TSA NYOMDA Kft.
Felelős vezető | SZŰCS ERNŐNÉ

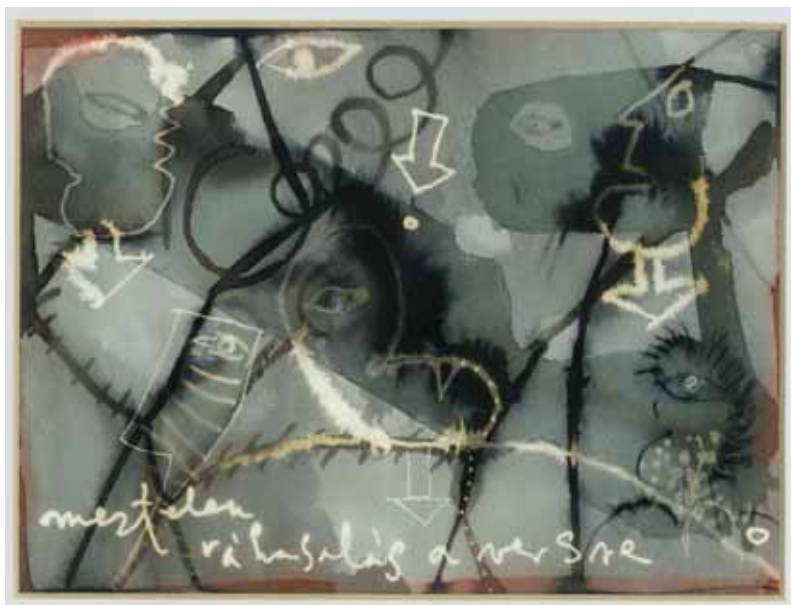

A könyv megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

További információ | www.liget.org

E-DEDIKÁCIÓ

Úgy írom
ezeket a sorokat,
ahogy billentyűző ujjamra jönnek,
szinte rajzolom
kételkedve reménykedő hangzataikat,
annyira komolyan veszem:
virtuális dedikációm valahogy,
valamilyen fokon,
módon
(az se mindegy, milyenen),
a hálózaton is személyes legyen:
lehet-e?
Nyíltan fölfedem ajánlásomat,
mintha magamnak írnám,
úgy viszem vásárra az irhám,
rég
akvarellemről ide másolom:
„meztelen ráhasalás a versre”,
és e könyv (e-könyv) fölbiztat erre,
szó-kép-térként
elém kiterül,

mintha

*ezt is a véletlen kedvezményezettjeként találtam volna,
holott csakugyan.*

*Mikor megragadtam, meg ő is engem,
az aktuális világtam-tam
már erre hangolva játszott, és ma is, hát képzelhetem:
lógunk a neten,
s ha ezt a pár szót a festményekkel
felteszem,
ugye, feltehetem,
hogy a nyomukban általad életre keltettek
hasonlítanak majd az én eszkábáltjaimra,
vagy ha alig, vagy egyenesen ellenére lesznek,
az is rendjén való,
mert vele azonos soha nem lehet egy sem –
tudom, ez a
„nézés és hallás közötti merő alaköltés”
már csak ilyen,
a mindig éppen akkor történő pillanat szerinti mosti,
tény és való:
mint itt ez a képes e-dedikáció.*

PRÓBÁLJAM ÚJRA?

NEKIFUTÁS

Nekifutok s nem tudom,
mi a célom, az okom,
térdemen a laptopom
csak duruzsol, én meg
rutinosan okos-kodom
a határtalannal –
le
ne
nyeljen,
valahogy már (még) ne
toko-sodjak be;
kifejezés-burjánzásokba
se.

Este tíz után egy
motor magányos
jajongása
keresztülássa magát
szobám
csöndességén;
elhal
az ablakon túli feketeségben.
Minek is kellene nekifutnom,
hogy kifutás
ne legyen belőle;
hát nem tudom,
de nem a két kezem
és a billentyűk műve csupán,
ha próbálom hinni s elhíttetni:
bujkáló hangzataim
sétafikálni se rest danája visz.

H O S S Z A B B Í T Á S

Mostanában danában,
ha
kifekszem az erkélyen
a nyugágyba
és szemem hunyom
a délutáni nap sugarában,
ha
félíg-meddig elszunyókálok,
köznapi történéseim darabkáit
úgy
tologatom időtlen térességben
ráérősen, merészen
olyasféléket
mint ma például a tegnap két
évre meghosszabított
autóvezetői jogosítványom tárgyas bejegyzését:
a kártyát személyazonosságom igazolására
2061-ig használhatom –
de jó!
Nincs semmi visszakérdezés,
kényszer-vigyorgás,
vakszöveglöket,
ironikus erőlködés:
milyen mögötti mondja ezt?
Ugyan!
Szél zörgeti pózosan
a száraikon finoman
vörösödő
vadszőlő leveleket.
Felrezzenek.

AZ UTCA KÖZEPÉN MACSKA ÜL

2011 szeptemberének második szombatján, dél felé írom ezt, amikor a kora ősz bebizonyítja, dédelgető káprázatának a napsütés a nyitja; a hó áttetsző; lélekmentő csendesség lebeg a tájon; rozsdásvörösre mázolt drótkerítés alján katáng pompázik, kék-lila izzói kéretlenül is világítanak; fölrepedt, zöldeske burokbán türelmetlen dió a járdára koppan, minden szín-árnyalat működik már hevesen, múlik ráérősen. Caplatok én is. Fekete-fehér óriásmacska ül az utca közepén, megfontoltan mosakszik; mikor megállok és rábámulok, abbahagyja, néz rám, néz; mi az. Intek neki, hogy semmi baj, s elhallgatom előtte, mennyi és miféle abszurditás felhőzik fejemben éppen, Petőfi szavai például, újra meg újra a világszabadság s a potomság jelentései együtt, meg a jelszó és a segesvári kukoricás közt tekergő útvonal, s hogy tudta, látta előre, világosságot akart, és kimondta: iszonyú, iszonyú. Lépek már tovább, szót se szólok. Macska az utca közepén marad.

RÉGI TRÜKK

Gyertyánfa sárga levele keringél
alá, egy rigó ijedten felröppen,
a boltozódó esti szürkületben
nyakra-főre északról fú már a szél.

Régi trükk ez, mintegy véletlen szórja,
vörös bokor alól durván kilöki
az üres csigaházakat ördögi
kéjjel elém, nem hallgat semmi szóra,

hiába kérem, nyughass, jól tudod,
válaszolni még magamban sem tudok:
hány lakatlan csigaház elég nekem,

és mire kell, miért szedem fel rendre,
szövöm egy elégedetlen szonettbe –
mi hajt hát, milyen remény vagy értelem?

TRUPP

1. MESTERSÉGES ÁLOM

Próbáljam újra? Akkor is, ha egyszer
már elégettem? Füstölt, odakozmált.
Kezdeni megint, nem több ez a soknál?
Hiábavaló a varázslat, mester,

nyekergő kintorna-dal vagy csökkentett
üzemmód; nem kell. Egyik sem az lenne,
krákogna, üres körökben keringve
alá. Nem hajtok üptre kiöklendett

korszerű ötletre sem, hogy cifrázzam,
előre tudjam, utólag kántáljam:
gányolt-mázolt mind, mesterséges álom!

Meddő képzetek hulltát dehogy bánom,
fantazmagóriák képtelen határon.
(Elég. Egy szót se többet. Nem próbálok.)

2. KONKRÉT SZERZET

De mennyire, hogy megpróbálom újra,
rögvest teszem-viszem, mert bukni lehet,
föladni nyomban, soha: bármi puffra
ráhagyni az igent, aztán a nemet,

mintha mindegy volna. Inkább szétszedem,
összerakom-kaparom, ez nem álom.
Hiába is iszkolna, ha két kezem
nyújtom, elkapom, magam megcsinálom.

A kifejezhetetlen ott ül közben,
nem kell gyötrődve sehova képzelnem,
konkrét szerzet, csupaszon lesz a legszebb.

A nóta érte szól. Törődik vele?
Integet egész nap két lapát füle.
(Próbálom újra hát: most megteremtlek.)

3. KIPINGÁLT KALAP

Késő ősz, kora délután. Süt a nap,
fú a szél. Szállonganak a levelek.
Az Isten-hegy tarka, kipingált kalap
a Kis-sváb-hegyről nézve, s míg lépkedek

feléje sildes fekete sapkával
a fejemen, a fejemben most éppen
egy alkami trupp, tüntető tartással
verődik össze. A felhőtlen égen

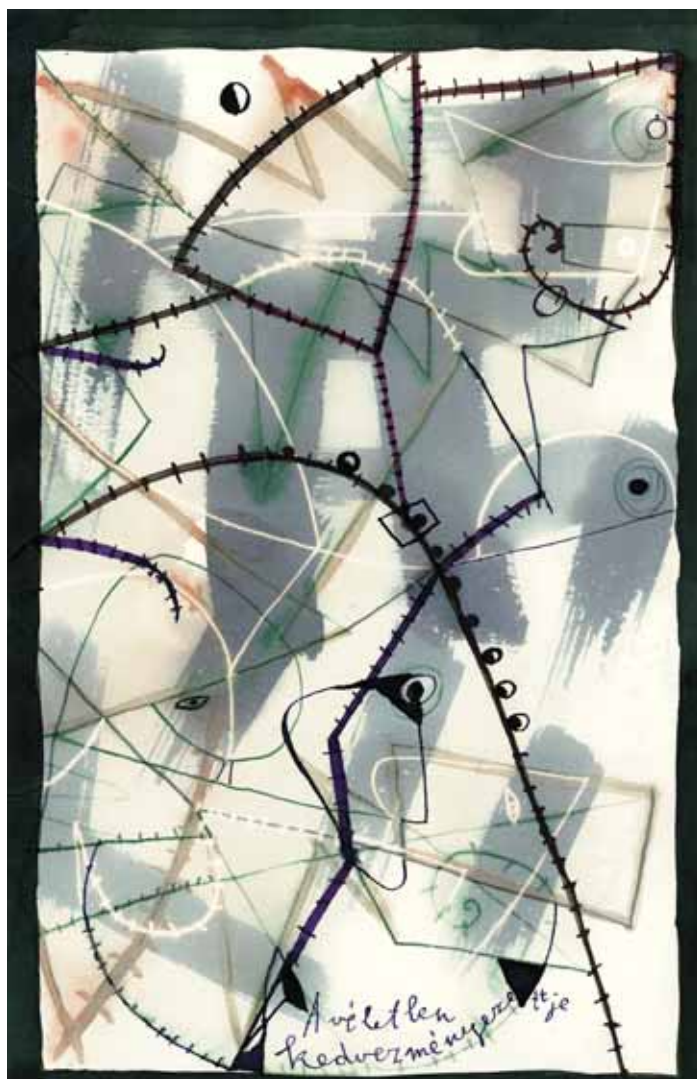
géphang húz át. Az aszfalton kidobott,
kilós kenyér. Elhever némán, holott
vádolhatna ordítózva, hogy szégyen.

Közérzetemet így is szerte dúlja.
Mire gondoljak még? Próbáljam újra?
(Kísérletek egyre, hogy jobban értsem.)

A VÉLETLEN KEDVEZMÉNYEZETTJE

Pofára
eséseim és csalódásaim
között
az ilyen-olyan belebukásokkal együtt
vagy mellett és ellenére akár,
a sors, netán
a
véletlen
kedvezményezettje
vagyok
öregen is,
ezt éreztem és
gondoltam a minap, ahogyan
slattyogtam, szinte gyalogoltam,
mintha valahová,
holott valójában azért, hogy
a szeptemberben már érő, utcára hulló
diókat, egy szemet legalább naponta
J.
tenyerére
helyez
hessek.
Van tét tehát,
s nem akármilyen nyilvánvaló,
de lesz-e elég talált
dió?
Tudtam, ki nem számítható előre –
s íme, már napok óta,
újra meg újra:
van;
létezik.
Ma is, a betonjárda szélére odakészítve
várt

az áttetsző napsütésben –
na, ugye!
villantam föl és mohón lehajoltam
érte;
kutyáját sétáltató korombéli úr
pillantása érte
mutatványomat, feddően-e, mindegy,
a kedvezményt már bizonyítottnak
tekinthettem;
öröm feszít most, és szorongás;
meddig tart ki a dió.
Már november
van.

ÖREG LÉGY

Egy nyárról itt rekedt
öreg légy
röpdös köröskörül a szobában,
enyhén zakkant, napról napra nehézkesebb –
ma délután
a gyümölcsös tálon elfekvő késre telepedett,
odatapadt, s mikor rálegyintettem,
ezt ne tedd,
meg se moccant a süket,
úgy kellett leráznom a pengéről.
Sértetten zizzent aztán és cikcakkos vonalakat huzigált
orrom előtt a levegőben;
maradj, csaptam feléje,
mert agyon talállak ütni.
Kínos volt elgondolni, hogy mégis kímélem,
éljen, amíg él, nem törődöm veled,
nem lesz a versem házi legye,
analógiákat petéző – máris az;
én meg témám késére tapadva
hagyom életre kelni,
legyen
légyzűmmögéses paralella az egész,
behallva-hullva
a november végi délután duruzsuló dallamaiba.
Már elég.
Mindig ez a vég(e),
kétértelműségbe burkolózik a leírható.
Vagy mégse?
Az idő közben lohol, nem érni utol.
Már itt a tél és mindjárt
esik a hó.

HANGOZTATÁS

Gyerekkorom
homályából újra meg újra
előbukkanó emlékképem egyike
a bakterházzal szomszédos tanya gazdáját
mutogatja éppen készségesen –
meglehet,
spekuláció következménye csupán,
mert értelemképzést kínál
kezdet és folytatás vibráló sávjában,
időszerűt;
alig sejtem, mifélet;
egymáshoz mi közünk lehetne, ha akkor sem volt semmi?
A szájában
örökké
pipát
lógató
Vitéz
B.-vel
(a címet és a pár hold földet háborús hőstetteiért kapta és
olyan
peckesen,
bár sántítva,
kacsázva
járt-kelt,
mintha masírozna,
vállán koszlott birkabőr-bekecs, fején sildes, fekete posztósapka,
lábán
térdig
érő,
fekete
csizma)

egyetlen szót nem váltottunk soha, és a föl-fölvillanó képen is
úgy látom most,
ahogy hat-hétéves koromban,
mikor késő nyári délutánokon, inkább estefelé,
mentem vele az erdőn át a csordával hazatérő két tehenünk elé;
Vitéz B. előttem vonult pár lépéssel,
arcából semmit sem láttam, a pipából is csak a füstöt,
s éreztem a bűzt, hallottam a lépteire meg-megrottyanó alfelét,
nem mertem érteni, mi az,
hozzá tartozott,
a vénség ijesztő héja volt,
mint a csizma, a bekecs, a sapka –
szerencse, hogy
történetem kezdeteinek dokumentumai közé furakodva
csak a látvánnyal operál és a fülemet traktálja,
szaglásomra nem támad;
mit akar tőlem?
Hangoztassam: estefelé
mentünk együtt a tehenek elé?
Rakosgassam szavaimat sorba és soraimat
lassan,
lassan addig tologassam és húzigáljam,
míg megkérdezhetem:
mert mindezt most olyan öregen teszem,
mint ő volt akkor,
jelent-e ez a szó-játék valamit? S ha igen, mit? Vagy semmit sem?
Vagy tudhatatlan
az egész, és kérdezhetetlen?
Az is, hogy miféle egész,
és minek?

RÁCSIMPASZKODÁS

*Szemet vetett a szép
Kerekded kék szemű
Könnymű végtelenre*

*Az ő ölelése ád
Félszeg alaktalan
Vágyának alakot*

(Vasco Popa: *A kavics szerelme*
Weöres Sándor fordítása)

Ennek a Korfu partján talált,
könyvespolcomon tanyázó
tenyérsyi kavicsnak a legfinomabb átfestése is
legfeljebb játék lehet,
tudom,
landartos képzelgéseim eleme –
és mégis,
mert most már
elég dűnnyögnöm neki,
„hő-hé, te, mire vársz”,
s máris visszavisz az ifjúkorba,
lebegő
levegő
lajtorja
röpít a hatvanas évek második felébe,
az Adria-partra, Drasnicére –
rácsimpaszkodom.
Ott láttam először tengert
és úgy elbűvölt a víz és ég metszéspontjában nyújtózkodó
kék szemű könnymű végtelen
meg a lyukas kavicsok antropomorfiája,
hogyan formálódik hevemben

a természet és a véletlen teremtmő társaként
próbáltam alkotni egy-egy alig észrevehető
pöttyel,
vonallal tökéletesíteni,
figurává festeni találmányaimat;
elsőként a görög Meteorák hegyén
fölfedezett vörösbarna követ kentem
kétarcú fejjé,
íme, a tárgyi bizonyosság.
Félszeg, alaktalan vágyamnak adott alakot a szikladarab,
s ahogy a mostani kavicssal
összehangolnám,
nincs kétségem: egy a kettő,
oda-vissza forog,
ugyanaz, mióta minden megváltozott.
Ecsetemmel tovább cifrázom hát (ezüsttel) a kavicsot, és
rendületlenül dünnyögöm:
hő-hé, te, mire vársz?

RÁDUPLÁZÁS

Az imént
a dalmáciai szigetvilág közepén,
elolvastam a Rácsimpaszkodást,
és azt éreztem, hogy valóra vált,
megtörtént velem.
Talán a szakadatlanul fúvó szél
az oka,
hogy a
lebegő
levegő
lajtorján
érkező éneket,
mintha az öbölben ringó
vitorlások egyike volna,
úgy érinti meg
meleg szája,
s mindjárt fülembe is dudorássza:
ismerős vagy,
én meg vissza, te is nekem.
Ekkor már ott ültem a tenger partján,
bokámig csobbant, térdemig hullámzott
Adria.
Késő délután volt.
A víztükörben átsétáló nap vakító fénypallóját bámultam
és antropomorf
kavicsokat rakosgattam
a tenyeremre –
minden megvolt,
ugyanaz a hely, olyanszerű, mint régen,
és azt is tudtam, hogy mégsem.
Talán *ezért is* akarom itt és most... mit is?

Talán *azért is* volt ott és akkor a szél,
a kabócák izzó dala
és a tenger horizontvonala,
sötét és világos sávjai,
párizsi, berlini kékje, ultramarinja
olyan, amilyen –
azt hiszem.

MISKULANCIA: PINGÁLT KŐVEL

Kipingálásra
csábító
kavicsokkal,
lyukacsos, két-háromkilós szikladarabokkal
találkoztam idén,
augusztus közepén,
Adria dalmáciai öbleiben,
és a meleg szélhullámozás ritmusára
dünnyögtem nekik,
Marci,
ezt a versféleséget,
ami már ott és akkor nyitogatta csipás pilláit, de most és itt bújik elő éppen,
második születésnapod közeledtén,
és úgy szeretném elbeszélni,
olyan komolyan,
hogy nemcsak a „mi”, hanem a „hogyan”,
az egész létesülési miskulancia megjelenjék benne,
a jelen és a jövő,
a tény és a vágy,
mintha elérhető
volna,
és a személyes részvételen múltna
csupán,
hogy miből mi legyen, ki merre tartson,
s ezt dúdoltam egyre
ott az öbölparton:
Marci, Marci, Márton,
hozzád elta-láljon,
nálad kite-leljen,
benned megszó-laljon
ez a vers majd akkor is...
Hát mikor is?

Itt mindig félbeszakadt a rigmus,
hiába kezdtem rá újra és újra, de
most
ahogy pingálok neked,
Marci,
az Adriáról velem tartó,
nekem legkedvesebb, tenyérbe fogható követ,
arra hajlik bennem a szöveg,
hogy bökjem ki végre,
elképzelttem (képzelek!) egy
pillanatot,
amikor a tőlem kapott születésnapi kavicsodat
a te kétéves unokádnak továbbadod,
és most úgy érzem-gondolom,
ha ezt remélhetem, értelmet kerít visszamenőleg is
a kövek láttán kezdett dúdolásom:
Marci, Marci, Márton.

DÁVID SZIKLÁJA

A kőfestés értelmezésén morfondíroztam
éppen,
mikor megpillantottam egy összevissza törött,
sziklának szerény, parittyatöltetnek
túlsúlyos kódarabot,
Dávid,
s felvillant bennem, mi volna,
ha
hetedik születésnapodra
kifesteném neked, és megírnék hozzá
közbeni füstölgéseimből
egy versezetet.
Mindez tegnap történt.
Te azóta beléptél a nyolcadik évedbe,
én kentem-fentem, írtam,
s hipp-hopp, elhussant a két nap.
Most a mosti most van,
a múlt és a jövő közötti
megvalósulás pillanata:
próbálom elcsípni, legalább
érezkelni valamelyest,
miképpen megy ez,
és elhiszem: ahogy átélem, úgy igaz.
Idilli kőgörgetés.
Nem abszurd, való.
Kipingált
szikládat
átadom hát, Dávid,
s mintha csak úgy a számra jönne, azt kívánom,
legyen a te biztató köved,
súlyosan könnyű, és olyan színes
(ha akarod, varázsos),
hogy vele vinni, cipelni, vonszolni akár föl a hegyre
sohase érezz majd semmit
hiábavalónak.

KAVICSFESTÉS KÍVÜL-BELÜL

1. POLIKRÓMIA

Kavicsokat
pingálni ki, csak ki (vagy be),
ahogy kézre áll éppen a festék,
telezsúfolni körül kanyargó arcvonallal,
tessék:
szájjal, szemmel,
világoskéssel, sötétpirossal
és feketével, ezüsttel
építeni tovább az őstojásfejek amorfjait
jólesik nekem (azt hiszem),
ha nem is tudom hirtelen megmondani,
miért.
Gáttalanul áradó mázolási hevemben
eltöprengve aztán addig bukdácsolok,
míg megkérdeszem,
lehet-e a kikent kő jelentést hordozó,
szóhoz társuló
elem,
lehet-e mű,
vagy (mi a nyű!) másként mű tán e mű(velet)?
Versemet (akárhogy is)
kézzel fogható témával vendégeli,
én meg bizvást fület (file-t) nyitok neki
és arról faggatom,
az alkatom vagy az alkalom
visz (vesz rá) a mázolásra,
de villanásra sem gondolom,
hogy aktív időmmel más mutatványt is kezdhethnék helyette.

A kavicsfestés öröme olyan
érzés,
együtt benne a remény meg a féltés
a belső magán és a külső köz iránt;
más ideát nem kíván,
polikrómiám
a politikám.
S megint előlről.
Gyertek, kavicsok.

2. ÁTVÁLTOZTATÁS

Jönnek.
Mostanság
nem is kavicsok,
rücskös és amorf kődarabok,
a hegyen kanyargó ösvény mentén
elheverő-kínálkozó, szeszélyes domborzatú
alakulatok,
átlagosak és közönségesek,
amiket alkalmanként fölszedek
a porból;
megmosdatom, lesúrolom,
kipingálom olajfestékkel,
át
változ
tatom.
Egyetlen lesz valamennyi
darab,
utánozhatatlan,
a képhordozó testére tapadt,
kezem szerint létező.
Amikor elkészül, hosszan nézem,
és beleképzelek jelentéseket,
grimaszt vágok általuk a közönyben idiotizálódott társadalom tükreire,
kinevezem ellenpontnak a kőpofákat,
s egyszer majd (már most) úgy csinállok, mintha
bevallanám, érzem,
a kövezésben az antropomorfizálás
fura szelleme él, vezet konkrét formában,
de az élvezet
nem áll magában,
van még bőségben kitalálni, kérdezni való.

3. KEZES KŐ

Mikor
ezt a sárgás-barna
terméskövet az Istenhegyen nyújtózkodó utcán,
az egyik kukatároló kerítése mellett
megpillantottam,
tudtam (reméltem),
egyszer majd eljön az ideje,
s akkor hét-nyolc kilóját
hazacipelem,
asztalom közepére helyezem,
és a Van Gogh márkájúakkal
sárga-piros,
öt ujjszerűvel toldott
tenyérformát mázolólok rá és ráírom: „kezes kő”.
Már meg is történt.
Ha szülök netán valamit róla vagy mellé,
vagy hozzá, ez lesz a címe.
Idáig tart a fölvezetése.
Itt kezdődik a kifejtése.
Próbálok eljutni mélyrétegébe,
hol a festésből írás lesz,
mert szeretnék a végére járni,
ugyanaz a jelentés más formában is lehetséges-e?
Aztán a szövegek alakítása közben
megpendül bennem hirtelen
egy valahonnani sejtelem:
a kezes kővel nem azt kellene ki- és megfejtenem,

mi az,
hogy „ugyanaz a jelentés”,
annyira más-e a szó meg a kő,
vagy hordozó-vivő
szerepkörben ágál csupán mindkettő?
S ha így, akkor a „csupán”
mit jelent?

Hogyan nézzem a „kezes kő”-képet: mihez képest?
Vállalhatok-e érte kezességet
„egyáltalán”, ha a visszakérdezés
abbahagyhatatlan, de nem visz sehova
a kampós bottal bicegő mondatok sora?

4. KORA DÉLUTÁN

Szombaton, kora délután
talált kavicsaimat mázoltam éppen,
mikor megszólaltak a hegyen
és egyre hevesebben
vinnyogtak,
tutultak
az északról érkező őszi szél
kutyái.
Egész falka.
Azóta is.
A nap
ökölyire zsugorodva süt,
tessék-lássék
adagol
fényt és meleget,
hunyorog kedvetlenül
a sárgás-szürke felhőfüst mögül.
Pingálom a követ.
Hagyja, némán.
Ettől függetlenül,
vagy sem,
csendesség ül
a tájon,
embertelen,

csak a szomszéd ház
harmadik emeletéről
zuhan ki
egy
három-négyéves fiúcska
sírós,
vádlóan panaszos kiáltozása,
és szétterül a barnuló gyöpön;
rá a vad
apai hang válasza:
„Most már elég, te hülyegyerek!”
S tovább a csend meg a kő némasága.
És a kutyák.

5. CSÜCSÖK-DAL

Rücsök és
csücsök közt
nincs
különbség,
úgy látom,
ahogy
ülök a
langyos
napon még,
már
őszül itt
körül s
délután
négykor
hűsül a lég,
a hó
kereket
old,
korán és
gyorsan
sötét ül
a földre.
Fény
hunytán
aztán
úgy érzem,
tényleg
nincs
különbség,

nem is volt
talán
a kezemben
dédélgetett
kő
tarka
pompában
izzó
rűcskei és
csücskei
közt;
tapogatom
körül,
a lelkem is
örül.

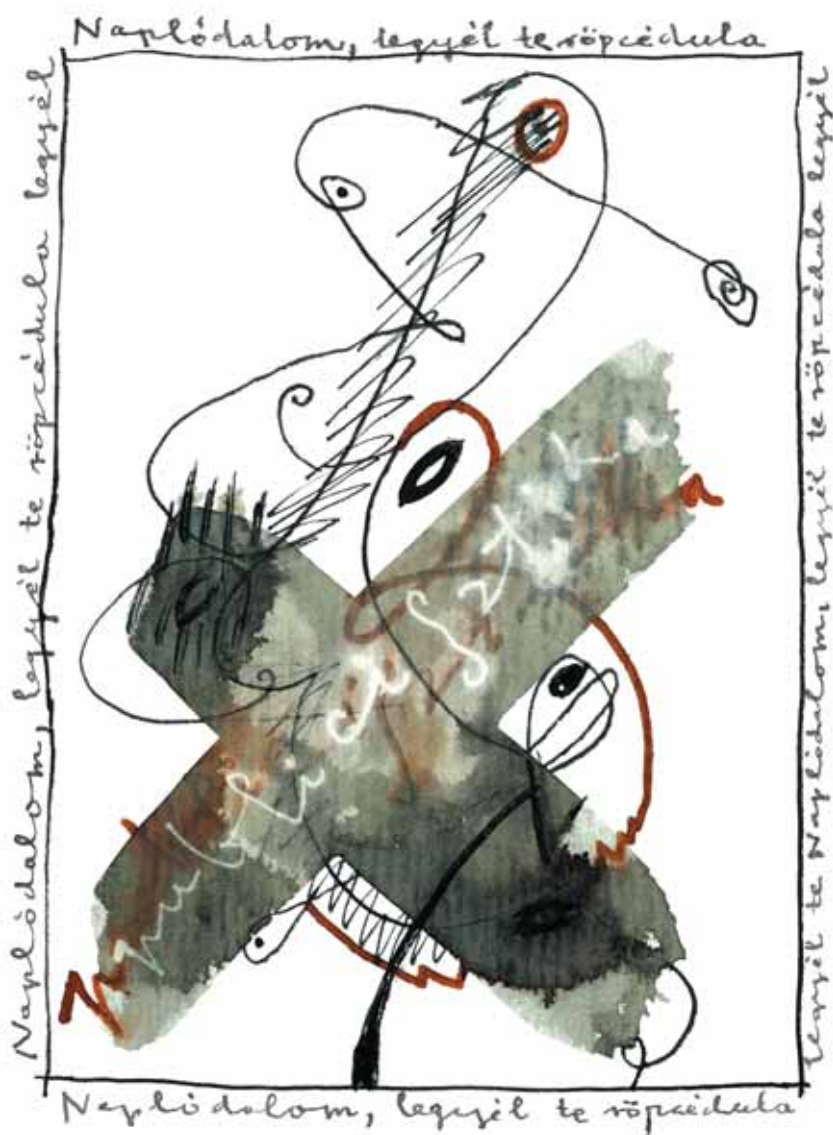

M E D D Ồ H Á N Y Ó

NAPLÓDALOM: RÖPCÉDULÁN

Majd vagy máris.
Most azonnal.
Röpcédulára, naplódalom,
brillírozz,
jó lenne már
nekilátnunk komolyan, ez mégsem
amolyan jelentéstelen magánvagyon,
(szépsége a buzgó összhangzatok
l'art pour l'art-jában megvagyon):
súg és dünnyög, dödög;
röhögtetni se rest,
kivágja a farbákat egyenest;
a kízó kérdéseket meg:
mi az ember része itt
miben,
az ellenére is vele süppedő
közösségiben,
a honiban
ma mi van? –
Nos, jól teszi,
ha ezeket rendre kerüli.
De jól-e, ha soha sem tette?
Ma miért?
Köntörfalazás minden kerülgetés,
ha nem mondod ki rettentő
nevét,
miféle változás vette kezdetét,
dünnyöghetjük borzadva
(mint leges-legújabb mesét),
itt van,
aligha hárítható következményekkel,
lökődik alá,
tudható hová,
megint ugyanúgy,
mint már annyiszor.

Ha most rajzomra ráírom:
naplódalom, legyél te röpcédula,
azt is hozzá kellene toldanom, nem
tudom. S hogy nagyon nyomasztó
ez az egész.

MEDDŐHÁNYÓ

Február,
te tingli-tangli, koszlott páré,
sárparádé!
Hol a nyár,
hol a jó,
holmi hó legalább –
gyere szél,
fújd ki már a pelyheket,
terítsd a városra
és válaszolj:
mit jelent a mai tájon
nem szabad és nem lehet
közt
csúszkálni,
hajléktalan mélyszegények álmait
kukalukban kurkászni,
miközben
hull a,
hull a szó:
hej, te középosztály!
Vályú mellé, gyerünk, nyomakodjál!
És teszik, viszik, lenyelik, elhiszik,
nem hiába
kelletti magát a buta
puffancs-meták hada
oda s vissza, folyvást
leplezik (le is) egymást a szóhányók,
igaz, nem igaz,
ez hazudik, az;
kattognak buzgó megmondások,
púposodik a meddőhányó,
s én is csak itt állok és hányok,
mert mást nem tehetek,
ebben a lepukkant országban,

ezzel a szócifrázó jajgatással,
újrázó visszakérdezéssel
mire megyek,
milyen kényszer hajt egyáltalán?
A vers mire futhat ki még
– vagy már?
(Te február, hol a nyár?)

VAKAJTÓ

Össze és
vissza feszülő
arcok, hangok, szavak,
nézések és érzések heve, hegye
nyomaszt,
húz lefele, tíz körömmel kapar,
kárörömmel acsarog;
nem akarod,
de benne vagy,
a te időd, a te helyed,
s hiába van, ha nincs is „oldalad”,
sodor magával hányféle forma
közösség; lerántanak.
Magyar nemzeti viszketés,
vak vészvakarás van.
Horpad kívül, megtorpan benn
és lesüpped,
le,
lefelé mindig van út,
sustorog körül a kor pora,
belelovalva kumporog hány figura,
hasadás mentén
elkämpicsorodik,
aztán kilukadt gőzfazék sivít,
az úgynevezett elit
rángatja ragacsos madzagjait...
.....
...minek mondjam,
mintha vadonatúj fölfedezés volna,
megváltó szó; kijáratot mutató
megnevezés nincsen,
vakajtó lóg fényezett kilincsen;
lehet-e, kell-e, jó-e kinyitni?
A verset is csak abbahagyni tudom,
megoldani az abbahagyást
valamiként.

KÉRELEM: RAJZOLTJAIMHOZ

Hallgattok, rajzoltjaim,
ecoline-nal foltozott kínai papírjaim,
kínrímeim leheletnyi testű
megesettjei,
de
gyötrődtek, ugye, ti is
a honi meddőhányók alján,
tépett szélúek, reszketeg
antropomorfiák,
és
az éhségstrájkra kényszeredettek iránti
tettleges szolidaritásban,
a felemás társakkal összesodródó
utcai tüntetéseken
színháznál,
rádiónál, parlamentnél,
a hagyományosan hagymázás nemzeti kaffogás
elleni szembefordulás minden
mozzanatában egyek vagytok velem,
ugye?
Ha azt kérem tőletek,
úgy vágjatok a talmi szerkezet bábokba bújt
működtetőire
csúfondárosan felháborodott pofát,
hogy egyéniségetek értelme is kivetesszék
(legyetek tehát több, mint papír és festék),
megteszitek-e?
Ha ezt, ha így, ha most, ha itt
tényleg próbálnátok,
ha számíthatnék rátok,
megoldás akkor sem volna habogásom,
de valami parányi jó talán,
egy személyes igen,
illúzió
akár, hogy a változás nem reménytelen.

MONDATOT

Illusztrálni
szeretném
ezt a képet,
kihasználni
akár;
ezért
tapogatózom szavakkal körülötte;
hallom, hogy hív, jössz te, jössz-e?
Szinte
duruzsol
megvesztegetően,
téliés hófehére lelkesít,
nézem
és elhiszem gyengédségeit,
ezen a rajzolon a vonalak
úgy tekeregnek (kötekedő kötetlenséggel,
alkalminak játszott derűvel mondhatom),
hogy: szabadon.
Látom az összekapaszkodó arcokat,
ahogy érzik és próbálják kifejezni
naiv kettősségük nyitját,
mintha ez lenne maga a szabadság,
és észreveszem (elképzelem),
véletlenülem vagy más körülmény,
netán kattintás folytán vagy révén
már nem is vagyunk egyedül,
a rajz meg én,
ohó,
itt egy hozzánk hasonlító
féle és forma-szerű néző,
ő is világböngésző;
hát én feléje fordulok
– feléd! –,
neked adom a látvány másik vetületét,
ürügyül,
ne sodródjunk szét szótlánul

(se akarattal, se véletlenül)
a szerte dúló alja-zsivajgásban,
vigyen a diskurzus értelmi heve,
netán véleménycsere;
semmi szenzáció nem kell,
rekordrengető dolog,
gondolj el és mondj ki csak egyetlen
folytatható mondatot.

Itt vagy még?

Hol vagy hát?

(Illusztrálni szerettem volna ezt a képet.
Aztán csak bámultam a nem is virtuális:
néma ürességbe.)

FOGÁS

„A szerkentyű
maradhat, működni fog,
míg a tartó fog kitart,
megválni tőle nem szükségszerű”,
filozofált fogorvosom,
„de a gyógyszerelés mindig időhúzás.”

Nem vitás,
hümmögtem, és elfogadható,
ha nem is vigasz,
hiszen, foghegyre véve: minden az.
Egyszer,
ha nem fog majd fájni a fogam,
fogom magam,
és megírom.

Hiába tartó fog, nem tartok tőle,
nem fog ki rajtam, fogadni mernék:
fogó
sem kell hozzá, találok rajta fogást,
egyetlen húzással átfordítom
hangzattá s ráfogom,
ez az én fölfogható fogtörténetem –
egyszeri fogás,
dupla értelmű mégis;
utó-helyzetdálnak is beugró
pre tézis,
s mert minden valamirevaló költés
foghatatlan időtöltés
egy feneketlen katlan mélyébe,
de nem akármilyen forma,
nem háríthatom reparált fogamra;
verscsináló énem biz
félrefogna úgy,
kancsal rímbe futna: birizgált fogügy
lenne és

nem maradna elfogadható érvelése
a fogakon átszűrt zizge szófogásra.

Jó, elég, nem húzkodom tovább.

Beismerem,
a fogam megfogott,
tehát
a blogra feltéve szépen
vissza-fogom

VÉKONYLÁBÚ FEKETE

Hat-hét
méteresre nőtt óriás
battyog előttem,
a fején kapucni,
de hiszen én vagyok az, ni:
a kora délelőtti
nap horizontról reflektorozó
fényében megnyúlt árnyam
gólyalábai
nevetsé
gesen
véko
nyak
(mint öreg nyak),
kalim
pálnak
enyhe
lejtőn
lefelé
(hova,
miért),
fölfelé
milyen
más lesz
ez majd,
itt is van már,
de nem látom,
most
háton hordom óriásomat
és az északnyugati szelet,
nekik dőlök,
ráérősen elhelyezkedem, kezdődhet hát:
hamuszürke-fekete batyuba kötött
felleget
kergetnek visítva a Hármashatár-hegy felett,
a villogó házakkal kirakott déli oldal vetített kép,

megannyi arcél
el-elsötétül, fölfénylik, vibrál innen nézvést,
liheg,
billeg
az egész, része vagyok,
egyetlen hangzat kedvéért az Istenhegyi útra
fordulok,
hol hideg sarat fröcsköl rám sárga monstnum,
de végre megered a hó, a szél lecsillapodik
s jóllakottan elterül, kifehéredik a táj;
a vékonylábú fekete is továbbáll
szerényen, azt gondolja: jól van,
sikerült.

MÉGIS MÁRCIUS

1948-ban
a II. Rákóczi Ferenc úttörőcsapat tagjaként
vonultam-tam
a falu temploma, kocsmája, vegyesboltja közti térségre,
az oroszlanos emlékműhöz;
nem tüntettünk,
ünnepeltünk,
sütött a nap,
aztán esett a hó,
rövidnadrágban voltunk, bőrünk kipirosodott,
fújtuk a Gábor Áron rézágyúját,
jó volt,
a hangszórók is szóltak, elzengték nekem,
egyik ember annyi mint a másik,
bár a bőre barna vagy fehér;
könnyű volt elhinnem,
és ma is, ahogy nézem,
a kezem rajzolta képen
látom:
valamilyen értelemben az irtózatot hazugságok,
emberevő rendszerek dokumentumaival beoltva
is
arra a dallamra fantáziálok,
huzigálok vonalat;
a demagógiákban tobzódó ország-világ-állapot
álszent figurái
bármit is vakognak oda-vissza feszt és prompt,
és nincs egy praktikus pont,
honnan
a zagyva vircsaft felbontható,
ha mégis megszólalnék a rajzolatom hangján,
csakis ezt mondanám:

gyere, legyél te március
meta,
akármilyen történelmietlen,
kapaszkodj belém most –
ne csak képzeletben.

CSAK A SZÉGYEN

Ez a rendszer olyan
rendszer,
fondorlatos, blőd falanszter,
nyúzó nyelenc, romlott csiger –
semmi humor: zokogni kell.
Hírek mocska rajtad ragad,
szorongat zagyvátag,
a jövő
már megvolt régen,
nincs változás,
csak a szégyen.
Szegről végről senki se ment,
megmutatta a parlament
falra ment
szónoka:
nincs határ, mit a
maiak pártos népe
fölbefogva át ne lépne
(megint).
Nincs.
Jött a húsvét.
Már el is múlt.
Feltámadástalan kín dúlt.
Dalom se úgy jött világra,
mint kertben a tulipánfa;
nem is dal,
gyötör s kényszerít,
mondjam ki sötét képzeteit.
Nagypénteken filmet néztem,
a cigánycsaláddal együtt féltem
közelgő gyilkosoktól,
és reméltem:

Csak a szél.
De nem.
Nincs rés a rendszeren
és ez is belefér.
Ilyen.

KUNSZTOZÁS

HA LANDZSÁIM KVAR-TETTJE

1

Itt az új.
Halld meg és vidulj.
Csupaszfényű pötty vár,
indulj el.
Ott a táv,
akárhány karát
is, anyyi,
te vidd, csak vidd most mind és
mindenképpen át.

2

Pléhből van és vérig potom
ez a társadalmi rendszer,
hiába is gondolkodom,
semmi rejtély, minden olyan egyszerű:
csíp a bolha, rúg a tetű, táncol a bűdöske,
ez mélyszegény, az parvenü,
a líra tehetetlen,
mert telhetetlen,
lehetetlenre vágyik, eljutni a megoldásig,
vonszolódni legalább irány szerint feléje,
megy érte, keresi,
mondva csinálja –
van-e (legalább) valami abszurd realitása?

3

Ha landszáim hármasa
hökkenve fölhasad,
játékos lándzsái közt is kitetszik talán:
a beszéd.

Minden kor merő por,
koromból van,
az enyém is: mézes-mázás punglijában
tántorog és befejezhetetlen
a mekegése.

Sok szőrmenti jut egy-egy kevésre,
zivatar van, hangszerelve
dobra
(és semmit-tevésre).

Blőd a keret, bög szakadatlan a változások kitátott torka.
Akarod, nem akarod, bele vagy dobva.

4

Meglett
koromban végre
kvar-tettet komponálok,
már meg is tettem;
ne hidd, hogy meszet ettem
vagy ritmusra vágytam csupán
a társadalmi romok hepe-hupáin,
mert megelégettem a jeges horpadásokat,
hol nem lelvén utat,
vonaglik tömegesen a hamis tudat,
hentereg.
Vagy mégis ezért? Lehet.
Remélem a hangot
és a helyet.

(RÁADÁS)

Ha landsáim
lándzsáit
tavasszal elvetem
(ne vess meg
vagy
ne vess ki érte),
hinni kell,
nyárra majd kikel
(netán őszre, télre),
s ha soha,
akkor is megérte.

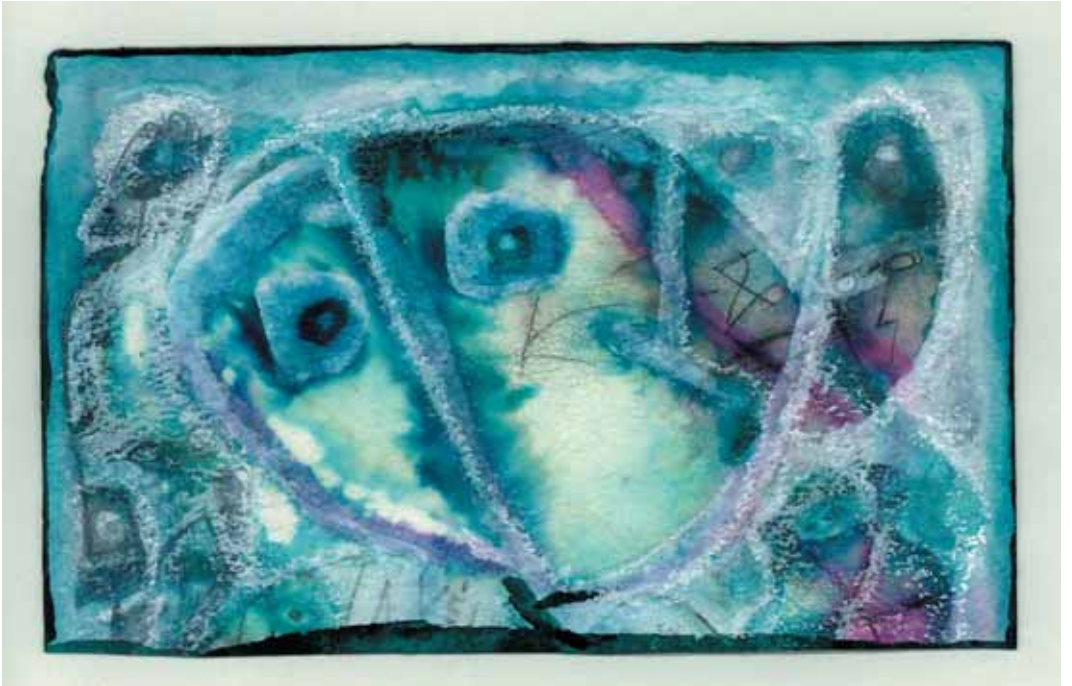

KUNSZTOZÁS, HÓESÉSSSEL

Ma van anyám kilencvenkilencedik születésnapja.
Kezdő sornak megállhat. Nem nagy kunszt, különben.
Apáméra is írtam öt éve, öszedrőtoztam számainkat.
Elolvastam imént, próbáltam belekapaszkodni, hiába.
(Közben odakinn szitálva megeredt a télvégi hó.)

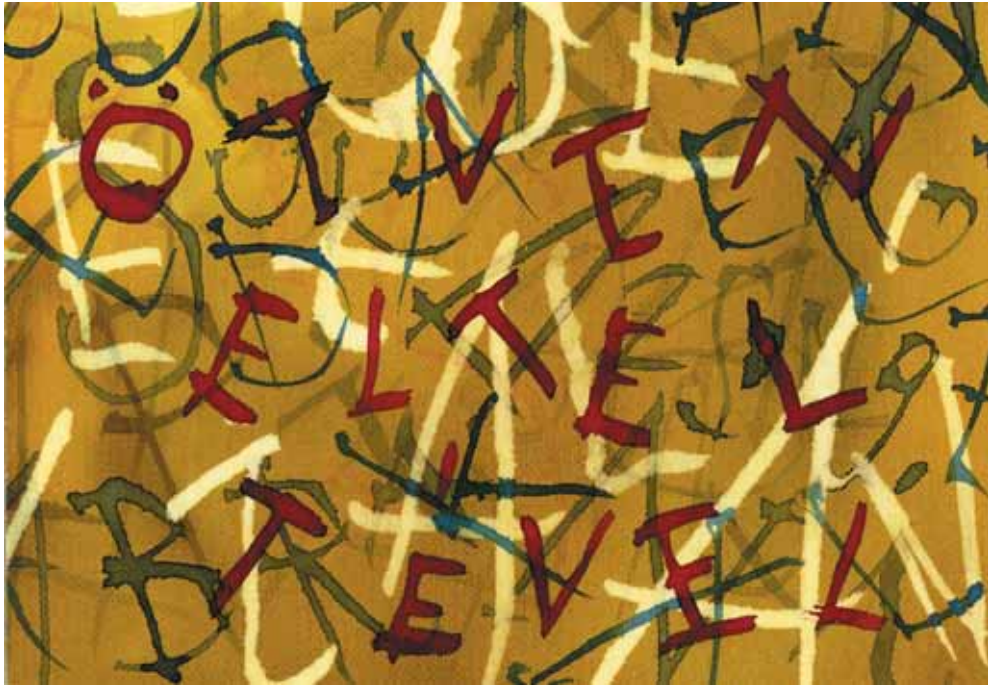
A kunsztozás szót anyámtól tanultam: „Ne kunsztozz!” –
szólt, és: „Hogy nézel ki, te szodé, malacos göbét szoptál?”
A kurgyálást is tőle: „Neked aztán kurgyálhat az ember!”
S hogy azt hallom: „zakitálja” bejárati ajtónkat a szél.
(Most is éppen. Odakinn meg hordja a havat, szétteríti.)

Nem kunsztozom. Dunsztom se volt (közben se lett),
mit akarok ezzel itt. Szodé vagyok, ajtókat zakitáló,
szelet utánzó hangzatokat gyártó, s bizonytalankodom.
Jólesik, ahogy szakad a hó, elfehéredik a kép, kisimul.
Meleg padlón, vastag üvegfal előtt álldogálva nézem.

INTIM PÁRBESZÉD

Lefekvés után,
elalvás előtt kérdezted,
hogy akkor most már,
mert ennyi esztendő
(ötven) elteltével
rápillantva az
egészre,
jól
lát-
ha-
tó:
mondjam meg,
megbántam-e?
Meghökkenem,
de magamban menten elismertem,
hogy csakugyan
lát-
ha-
tó,
s nem térhetek ki
semmi módon a válasz elől,
meg kell tennem,
és belvilágomat
akkor
talptól tetőig kinyitva
(szintén félszázada gyakorolt
költői sűrítő készségemet
szabadon engedve) kimondtam:
nem.

EGY KELETKEZÉS ELBESZÉLÉSE

Még
folyamatban van ez a keletkezés,
s menet közben próbálok felkapaszkodni rá,
mint egyszer régen a Lehel úti villamosra,
mondjuk '56. április 11-én,
technikumi érettségire készülő,
bizonytalan jövőjű fickó;
tudom,
ezzel a hasonlattal drasztikusan beleavatkozom menetébe,
amelynek kezdete a véletlenek végtelenjében dereng,
s ha most önkényesen, de az érzetek
segítségét két marokra fogva tárgyilagos tényre mutatok,
abban nemcsak a praktikum csábos provokációja játszik
közre, de a közben
föltámadó remény is, hogy visz valahova villamosom.

Egy közönséges csomagolópapírról van szó;
pár napja akvarellelmet forró vasalóval szárítva-préselve
alátétnek használtam, és pillantásra se méltatva a foltos felületet,
visszatettem a többihez,
de tegnap,
ahogy újra segédeszközként szerepeltettem,
megakadt rajta tekintetem,
s mert beleláttam egy sajátos képféleség ígérétét,
hát kivasaltam, körülvágtam s magam elé tettem,
buzgón figyeltem és elhatároztam könnyelműen:
olajkrétával vagy cloroxba mártott tollal bekeretezem a lapot,
írok rá szépen körben egy hosszú, aktuális mondatot,
de nem mozdultam, tétlen szemlélője voltam;
félretoltam.
Leállt vagy el sem indult a keletkezés, a Lehel úti villamos?

Este aztán,
ahogy J.-vel beszélgettem József Attila-könyvéről, és az
április 11-hez hangolt megjelentetés viszonylatairól,
s azt mondta (mintegy zárójelben), nem volna
nehéz misztifikálni ezt a napot mint vágyteljesülést, pedig
'62-ben nem volt semmi Költészet Napja-cirkusz,
és
az 50 éve tartó alkalom egybekelésünkre
akkor
mégis kezdetét vette;
de nem, vagyis az igen, csak nem ezekkel az óvatos szavakkal
hangzott el a tény, s megrebbentett,
s nem az intim fogalmazás lényegre
törő, köznapian szókimondó szentsége,
hanem hogy abban a pillanat-töredékben megéreztem,
átvillant rajtam,
én ezt megírom, még hozzá úgy:
ha újabb verseim összekapaszkodva sorba állnak,
kiadódják a helye
egy kettőnkre szabott, mitologikus metaláncnak,
mert az lesz, ez kétségtelen, folytatása eddigi erőlködéseimnek,
hogy a lehetetlent kifejezzem;
s ezzel már mintha egyenesben
is lettem volna, szinte sínen,
azon
az '56-os, tavaszi villamoson.

Nem így történt.
A keletkezés tart azóta is, csak hogy a mai ma
és az elbeszélésem kezdő sorában rögzített
között
újabb kétszer huszonnégy óra röppent tova,
a történés tovább módosult,
immár ezt az időtüremkedést is elfogadni
kényszerülök,
hiába próbálkozom a keletkezés helyszíni,
jelen idejű közvetítésével, bármi trükkel,
de belecsúsztam már
(ez a beismerés is benne van),
belebukhatok, elvéhetem-vetélhetem – gyerünk hát tovább,
vissza 11-e hajnalához,
idillikus álmomhoz:

nyár volt,
sziklák közt kanyargó úton autóztunk ketten az Égei-tenger partján,
olajfák közt vertünk sátrat,
beszívtuk mélyen a sós víz illatát,
bámultam, mert ilyesféle álmom még sose volt,
fől is ébredtem,
s hogy kinéztem az ablakon, jókora hold világított a
szürkülő hajnali égen, és a mintegy harminc éve
apámmal együtt
ültetett
fenyő
fekete
ágára ült:
elvigyorodtam,
megvan a mitikus elem,
ezt majd a csomagolópapírra skiccelem,
s magabiztosan törekedtem az Égei álomba vissza,
de reggel, mikor derűsen
előkerestem a krétát, sehogy sem állt kezemre –
akkor kezdtem a kezdeten már túljutott történés leírásához.

Az

első hosszú mondat szála a másodikkal együtt meglett még aznap,
feszített az évfordulós tanúsítványt kreáló pozitúra is;
és bizakodva gondoltam, ha elakadok, se akadok el,
rámondom, jól van,
mert benne virul a koncepcióban,
nem adom föl, átviszem mindenképpen,
s ha mégsem,
majd megtekerem a szavakon evezés kettős lehetőségeit
merészen kamatoztató, nem először próbált mutatványt,
éreztetve, hogy a beszéd kínzó kliséit szánt szándékkal felpörgetve,
a rálátásra is rálátva,
kifordítva, ha kell,
alomként gyűröm magam alá.
Akkor sejtettem már, én vagyok alul.
Elrémültem.
A tautológia árnya rám terült.
Ezt nem úszom meg.
A csomagolópapírhoz menekültem,
a kréták mámorához, arcok és szemek kavalkádjához,
kentem és fentem,
már nem volt bennem semmi fennen ravaszkodó,
az elkészült szöveget a számítógép kukájába löttem,
a krétarajzot körültéptem,
s egy elheverő
kemény könyvtábla melegkék belső oldalára ragasztottam.
Mit csinálsz?
Birkózom, mondtam.

Másnap (tegnap), hajnali holdra
asszociáló papírdarabkát biggyesztettem a kék térség jobb felső terébe.
Jobb lett a perspektívája.
A perspektívám.
A kukából előkapart szavak is mintha éledeztek volna.
Húztam, vágtam, írtam tovább.
Most 13-a van, este.
14-e.
Délelőtt.
Délután.

Szeretném hinni, ha itt és most (április 15-én délben)
abbahagyom a keletkezés leírását,
a magja már kidomborul.
Mitikusnak is képzelhetem talán,
számokkal játszóknak,
zizegését hallatónak,
s kimondhatom,
a villamost azért választottam irányadónak,
mert akkor 18 voltam, mint félszázada J.,
s ha elbeszélni bármit csak múlt időben lehet,
az a nap meg maga a jelen,
nincs olyan áttételes és távoli elem,
amit meg ne kísérelnék behálózni és
idefordítani,
hogyméghető legyen. Keletkezése elbeszélésével is,
alighanem.

ÖTMILIS ELBESZÉLÉS

Kedden
délelőtt a Retek utcai fodrászatban
levágattam a hajam;
ötmilliméteresre kértem,
de nem bánom, tettem hozzá, ha félcentis lesz,
és a nő azt felelte: „az ugyanaz”.
Ennek szinte megörültem,
ha nem is olyan fokon,
mint Buffon,
az olasz kapus,
mikor vasárnap este kivédte az angolok 11-esét,
aztán
kétnevű frizurámat átvittem a Fény utcai piacra,
a második szintre,
hol
udvarlás céljából
öt szál Van Gogh-féle napraforgót
vásároltam a kisebbik fajtából,
mert azok tetszettek a szobánkba illőnek
meg nem is volt nálam elég pénz.
Az árus
rám szólt, ne válogassak;
igaz, nem tudhatta,
kinek viszem, és mit forgatok
magamban, pedig semmit,
hogyan mondok majd semmit,
ha jön J.
szatyrokkal megrakottan,
a parkolóban álló kocsiban úgy várom
ma is,
mint harminc éve a Déli vasútnál,
s mikor megkérdezi a napraforgót,
talán a fodrász szavaival válaszolom,
az ugyanaz,

és arcvonásait kémlelve közérzetem
ekkor már közeledik
Buffonéhoz.
Este aztán,
a Van Gogh-féléket mustrálgatva
jutott eszembe, lehetséges, hogy a fodrász is éppen elbeszél valakinek:
„Képzeld, délelőtt azt kérte egy pasi, vágjam ötmillisre haját,
de félcentis is lehet.
Először csak bámultam bénán,
aztán helyre tettem.”
Hajat vágatni eztán mindig hozzá megyek.

FÖLDHÖZRAGADT ELBESZÉLÉS: SZILVÁVAL

Filozófusok

okos szavai zsiszegtek a globális kapitalizmusról
fejemben, s jólesően bólogattam is nekik,
ahogy a Retek utcán váraoztam lehúozott ablakú
kocsival a késő őszi napsütésben;
ide-oda csapongtam gondolatban,
az új baloldal és új jobboldal elméletein tűnődtem,
hogy a bipoláris ellentétek szervező rendszerében
a jó és rossz jelentésének értelmezése,
majd tárgyiasulása miként is alakulhat,
és eszembe jutott
egy mára közhellyé kopott,
de földhözragadt tudatomban rögzült mozzanat,
hogy a politikai szférában
az irány mennyire másodlagos –
csak a hatalom számít,
a bal jobbra is fordul akár, ha ott van éppen üres hely
frontot nyitni.
Láttam kezdetét, s most már azt is, hogyan megy végbe,
mi lett belőle,
milyen az ún. szélsősége,
lám,
a '94-ben még provokatívnak tetsző vita-kérdés:
„Jobboldal, hol vagy?” és
az akkor ironikusnak szánt válasz:
„Mindenütt, ameddig a szem ellát”,
anekdotikus elemek ma már,
idézeteim a régi szerzők személyes története nélkül
ugyan mit mondanak?
Ekkor bukkant föl a járdán a sárga pulóveres,
ötven körüli nő, és a fejemben társalgókkal nem törődve szólt,
tudok-e adni pár forintot.
Az ismerős fordulattól undokul igazat válaszoltam,
egyetlen vas sincs nálam,

„s valami ennivaló?, nagyon éhes vagyok.”
Telibe talált. A hang. Ahogy nézett.
Elhittem neki.
Mentegetőztem, hogy nincs semmi nálam.
A nő továbbállt, nekem meg eszembe jutott a szilva; előkapartam.
A sárga pulóveres
a péküzlet bejáratánál kéregetett.
Menjek hozzá egy marék szilvával?
Jött már visszafelé, valamit nyögtem,
ne haragudjon, s nyújtottam.
Hálás dadogása.
Mohó arca.
Ültem ott a napsütésben, magamban.

TANGÓ

A versírásban,
mióta belebotlottam-sodródtam,
ugyanaz a szellem
bújócskázik velem-bennem (azt hiszem),
szolgál engem és uralkodik rajtam;
birkózom és tangózom vele,
le-letaglóz,
kényszerít, hogy kukába dobjam egyik-másik testesültjét,
(ezt a piszkos munkát mindig nekem kell elvégezni),
de elég már ebből;
miből?
és ne mondd, hogy elég, mert a vers nem ég el,
és ne tegeződj magaddal,
énjeid között ne pörögj föl,
azt sem tudod, hányan vagytok,
eltévedsz;
(ó, tangóra hajló, kanyargó jelentés-árnyalatok, segítsetek!),
ha nincs rendszere, megeshet akármi;
pontosvesszőkre várni,
előtolongó hangzatokra,
tudom, mennyire hasztalan; az-e?
Most már rálátok?
Ha nem akarok is, rá,
de akarok,
s ha belegondolok,
állványzatokat barkácsolhatok a versírás és a vers,
a szülés és a szülött köré;
és akkor a fogantatás rejtélyeiről még nem is beszéltem;
akárki-mi lehet verskezdet,
de csak visszafelé állítható róla,
mikor már múlt lett és folytatása van,
hogyan volt, ott és akkor,
hogyan volt egyáltalán,
létezett

egy pont,
nemcsak a képzelet
kreálta, dobta föl,
az emlékezet-gépezet fölhevült társa,
s ha az, ha úgy, hát annál inkább;
ráadásul itt
a mutatvány zenéje is látható,
tagló tehát nem kell.

A HÁRSFA

Ma
délelőtt,
a frissen foltozott,
kátrányszagú aszfalt fölé hajló déli légáramlásban,
az éji esőket utolsó csöppjükig
fölszárító fényes hőben
egy óriás ezüsthárs
(Óperencián túli, Facebookon inneni)
árasztotta el illatával
a térséget,
de úgy és annyira el, hogy erre
még a villanyoszlop tövénél gyűszűnyi földben
megtapadt katáng kékeslilája is
hevesebben
izzott.

Bámultam sehova, szerte, mellre szívtam
a közben akáccal és bodzával
dúsult egész kínálatot,
s a hegyi ösvényen álldogáló
csorba padra
tele-
ped-
tem.

Voltaképpen most is ott ülök.
Tényleg élvezet.
És élvezet talán a dal
előre
tudhatatlan rejtelseibe.

UTÁNFUTÓN

Dal vagy dúl,
mondd meg hát nyíltan:
ki vagy,
ki
voltál,
mi
lettél;
éltél,
ahogy.
Ismételj és koppints akár,
úgy
ragaszkodj, tapadj türelmes rajzaidhoz,
legyen ma is ugrás a vers: mögé, velük,
ezt megteheted,
s hallgatózhatsz,
mi jön,
mi történik körül-belül, veled-nélküled.
És ha hiába kérdezed,
akkor is beleértheted,
ráhajlíthatod,
ha válaszod
után-
futó.

Ugla's A vers Kögé

EGYFOLYTÁBAN

SZERDA

A mai napon beleugrottam ebbe
a nem tudom megmondani mibe.
Nincs neve,
hát bátran gesztikulálok vele
így:
úgy átabotában –
dehogy zuhanok vaktában
a közönséges szabadságban:
ujjbegyemtől talpamig bizsergetőben.
Már benne vagyok mélyen.
Nem imént kezdődött.
Szoros időrendbe
fogva,
pengetem napról napra,
amire visz s ahogy bekerít a nóta.
Máris
örömködöm pazarlón:
május 2-a van, szerda.
Káprázatos tény.
Szellemem, lelkem felajzott egész,
belső madzagom működésre kész.
A belátható meg a beláthatatlan
egyszerre
csábít és ijeszt.

MÁSNAP

Másnapos vagyok,
s mert nem csalok,
nyomban meg is jegyzem,
a kezdő sor még tegnap
kattant be fejembe,
s ahogy most a laptop
billentyűit nyomogatva
nyomomban próbálok maradni
könnyedén,
egy mohón nyomakodó
szó-
játék kísértését érzem:
mi az ördög?
Csütörtököt
ne mondjunk már
az elején, te Másnap;
– ha nincsen válasz, kérdezni
elég-e?
Újra meg újra ez visszhangzik
bennem,
csüggeszt és hevít.
Nézem a napok
rebbenéseit,
és sort sor alá rakosgatok.
Ez a tok,
a forma és a módszer.
Meglátom, mire megyek velem,
megyek-e, ha kimondom:
jó vagy nekem, maradhatsz,
csütörtök porontya.

JÁZMINOK

Hajnalban fölriadtam.
Fél öt volt,
már szürkült az ég,
még fénylett a hold.
Körülnézdegéltem.
A szemközti ház mellett elláttam
a keleti égbolt aljára.
Alig pirkadt.
Félvad
felhőlények heverték kábultan ott.
A szomszédos ház erkélyén
valaki mobilozott.
Egy korán kelő szárnyas,
szarka alighanem,
a lilázó orgonabokorra hussant,
és fekete-fehér cifrája olyan pompásan mutatott,
hogyan eszembe se jutott
megkérdezni,
mit keres ott,
miért pillog rám egyenesen,
de mikor a függönyt óvatosan
félrelebbentettem,
magakelletően továbblebbent.
Rendben lévőnek látszott minden
körülottem, magával azonosnak.
Mégis fölriadtam.
Késő délelőtt vettem csak észre,
mi változott:
az udvaron kinyíltak mind
a jázminok.

A MAI LEVÉLTÁR

A 6-os villamos
tíz perc alatt az Oktogonra röpített ma.
Sütött a nap és szél fújt erősen.
Karonfogva mentünk, ráérősen,
egymáshoz
ritmizált,
meglett korú szerelmespár.
Tudtuk is.
Néztük a tájat.
A Liszt Ferenc téren néptáncosok
döngették
Ady méltóságot pózoló szobra körül
az aszfaltot,
az Andrássy út másik feléről
Jókai nézte kényelmes karosszékből
a műsort rebbenéstelenül;
más ismerőssel
nem akadtunk össze.
Már visszafelé suhantunk a 6-ossal,
mikor J. azt kérdezte,
mi az a fényes tetejű épület ott a templomtoronytól jobbra?
A Levéltár, mondtam,
de nem az volt.
Ennek is örültem.
Legyen akkor ez a pont
villanásnyi és feltételezett voltában is objektív,
melyet a
mai
nap
tényleges áramlásainak végtelenjével
fordíthatok szembe,
mint a tű fokát,
hevesen kérlelve,
engedje át versem tevéjét.
Megteheti: így már szabad az út.

VÁLASZ

Hevenötödikemben járok,
nem dicsekszem és nem tréfálok,
ha azt mondom mélán, nem tudom,
hogy a millió szál (ujjamon
érezem) árnytekervény-e, netán
bizsergés belül, képzelt szőrök
iramosodása fejbőrömön,
hogy odakapok: hó, tetű ez,
hangya, sehonnani vak bogár?
Vagy a born-írt, blőd neurózis...
Nem tudom. Ha sehogy sem értem,
hajtogatam, vakarom – élem,
rongyomat rázom, úgy csinálom;
kiver a víz, ringat a hangzat,
valódira ébreszt az álom.
(Rögtönzés? Válasznak ajánlom.)

METAFORA TÉR

Át-
kelni
a Moszkva téren,
nekem 50 éve ugyanaz.
Bugyborgott mindig
fenékgig,
koszlott katlan-módra,
benyelte
és
kiokádta
az elszürkült fejű utasokat,
metaforikus hely volt, lett köröttem,
különösen '89-ben,
hiába tudtam, már akkor is, hogy hiábavalóan,
mégis mentem-mondtam,
és elkábulva a foglalkozás mákonyától,
még holmi jóézés is futkosott bennem,
szinte hittem
a térség-változásban,
de ahogy ma átbukdácsoltam az akadálymentesített terep hepe-hupáin,
át a koldusok, virágárosok sorfalán,
el a lila-rózsaszín műanyagból öntött ülőkék mellett,
és pillantásom a tér új névtáblájára esett,
elhúlve dünnyögtem, reménytelen eset –
ez most is metafora tér.

TOJÁS-DAL

Kot-kot, kot-kot, kotkodács!
Minden napra egy tojás!
Mottóm máris, nem vitás.
Nem akármilyen kattogás.
Rejtélynek nem mondhatom,
míg magamban kongatom,

biztatás-e, nem tudom,
érzem vagy csak sorolom.
Helyzetbe hoz, azt hiszem,
szövegetem, szó engem;
olyan, mint a szerelem?
Hétszótagos tojás-dal,
ritmizálom, vigasztal.
Mezítláb a porondon,
kukorékolj, bolondom.

A DRAPP

Egy drapp,
lilába játszó,
hosszú szárú vászonnadrág a hegyen,
a féloldalas Álom utca közepén,
a hegyi ösvényt autók elől elzáró
gerendára kiterítve gondosan,
hogy enyhén kopott szövése
jól érvényesüljön:
ó,
milyen megkapó!
Mégsem kap rajta senki.
Két hete pillantottam meg,
azóta ott van,
eső mossa, nap és szél szárítja,
a nadrág férfiasan állja,
de hiába,
nem kel lábra, megtalálója nem akad.
Ma aztán,
hogy megint arra mentem,
szemembe ötlött: a két szár ormótlanul
bőséges,
talán azért kalimpál ott gazdátlanul,
talán egy rémséges óriás trappolt erre a lila-drappban,
talán menekült és ledobta magáról,
nem jótékonyan kihelyezte,
hogy üldözőit félrevezesse;
és övé az a két felemás szabású fűzőtlen tornacipő is,
a déli oldal egyetlen kukájának tövében rohad,
mióta itt lengedez a drapp,
s mérete szerint sem elképzelhetetlen az összetartozás.
Létezik ez az óriás.
A nadrág egy történet tartozéka,
s nincs benne semmi heuréka
feltehetőleg.
Tárgyi bizonyíték lehet bármihez.

A SÁRGANYELŰ

Ősi

emlékeimhez tartozik:
apám borotválkozik,
én meg bámulom.

A kés nyele rikoltóan sárga,
pengéje a legfőbb szerszám, a kasza társa,
használat előtt azt kalapálja,
ezt szíjon feni,
segítek neki.

Lélegzetemet visszafojtva lesem mozdulatait.

Félelmetes, ahogy állát előre feszíti, és
nyakáról, kiugró ádámcsutkájáról
kaparja a fehér szappanhabbal
bekent fekete szőrt.

Ilyen

látványosságot én a zsilettpengés borotvámval
nem tudtam produkálni a gyerekeimnek,
hát még az unokáimnak.

Nyűg már

csupaszra borotválni arcomat,
látni a megvékonyult nyakat,
matatni ingerülten göcsörtös ujjaimmal,
vádolni a pengét,
hogy véresre vagdosott.

KOMPOZÍCIÓ

tegnap este hétkor láttam
ezt a képet
minden társadalmi aktualitástól
mentes szépet
még
sütött vörösés-lilás árnyalattal
már
érintette a horizonton álló
hegy ívelt vonalát
a nap
megvilágította ablakunkat
s a szomszéd ház
háromemeletes
tűzfalának felső felére
reflektorozott –
az egész kompozíció a félig nyitott
erkélyajtó üvegén
tükröződött
a gyengéd alkonyi szélben
meg-megrezdült
a fehér erkélykorlát is
látszott alul és
az egyik szintén fehér műanyag szék
s az oldalt álló fenyő fekete árnya
belejátszott a képbe
s a látványosság betetőzéseképpen
egy cifra szarka mása
húzott át szépen –
éppen most
katt!
rögzüljön a fényre
komponált pillanat

KARÓ

vékonyodok
lassulok
vagyok
még
különben
együtt
benn
a képzet
és a tény
hogy le-
fogytam
erősebb
voltam
valaha
ha-ha-ha
vállban
nyakban
elkarósodott
karom
lábam
fogyok
részben
egészben
egészen
még
nem
remélem
közben
karómra
dőlve
ravaszdi
énem
súlyosodni
próbál

vihar
idejére
kavicsokat
dobál a
zsebébe

A VADRÓZSABOKROKÉ

legyen ez a
vasárnap délelőtti
félórai fényesség
gondoltam
és fölnéztem a szétrongyolt szürke-fekete
esőfelhő-darabokkal
teledobált égboltra –
mintha kíváncsiságból tenné
a nap
hosszú percekig szájtátva
úgy bámult alá
forró nyála majd elcsöppent –
legyen
a fagyos szentek szelében ijedten összekuporodó
vadrózsabokroké
a minden szirmukat
kitáróké
érezhessék
nem lesz
semmi baj

ÚJRAKAPART

tenyényi
diófából és hársfából szilárdan összedolgozott
ujjnyinál vékonyabb deszkadarabra
képet festettem-kapartam
harminc vagy
negyven éve kezdtem
sohasem éreztem
készen van most már
befejeztem
elértem amit akartam
szerettem volna
de újra meg újra közelebb jött a forma
hitegetett
egyre absztraktabb lett
az ábrázolat
a képzet
ruhátlanabb
a fa barnás sárgás
teste
tetszett vagy csak beleláttam
a jelentését
aligha tudtam
a kezemre bíztam
húztam
vontam
ma is még (mielőtt ezt írtam)
tovább gyötörtem simogattam
abbahagyhatatlan

MEGINT EPISZTOLA

*Oly sok fölhalmozódott, méltánytalanul
visszaszorított, felülről lenyomott aktivitás
után szükséges megfordítani a kritika irányát,
és kimondani az antidemokratikus korlátozások
elfogadhatatlanságát.
(Leveleskönyv – 1989)*

Jó, akkor előkapok megint
egy episztolát a reménytelenre,
provokál a mottóként idézett szöveg
korszakokat hasonlítani össze,
visszabámulni s rálátni,
miből mi lett és hol sikkadt el,
kiben, miért, miféle változás
esett meg itt, s ha nem velünk,
hát akkor is, hiszen
te írtad ezt H. B., és L. J.-vel együtt,
'87 márciusában, az állampárt
akkori KB titkárának, s bár nem
fölfedezés volt, áttörés, megoldás,
talán csak létminimum-kényszer,
azért mondhatom, ugye: ezt a mondatot
és az egész levelet tartjátok azóta is –
ne gyúrhessen mindent maga alá
a mindig torz, mindig hatalmi politika,
ellene fordulnia
legyen az embernek módja,
terepe nyíljon, ne nyíjon kutyaként
hiábavalóan; de hol, hogyan és
miként van ez az egész, s ha igaz,
hogy a múlt korszakban arra vágytam,
amit ma megtehetek, akkor mi bajom?

Episztolámmal azért
bravúrkodom
(csak bukdácsolok) itt alighanem,
ha nincs válasz vagy nem tudom,
legalább lehetetlen legyen.

USZÁLYÁBAN

Korombéli, hetvenes pasas,
vörös fejű, hordó hasú,
merev arcú figura dökög
komótosan azon a hegyi ösvényen,
ahol énségem is caplat,
és hagyja, hívja, várja,
hogy lábát mozgatva a vers uszályába
keveredjék.

Téma és hangzat bőséggel akad,
és az ihlésben a mázsás alak is
csak azért akadály,
mert

évekkel ezelőtt megírtam már magára zárt,
sértett redőny-arcát,
s aztán bántott, hogy tudta nélkül
modellé tettem, és
csakis a kikeményített ráncok, a fejtartás
láttán,
holott nem tudtam, mit visz belül a hátán.

Ma aztán,
mintegy kimondatlan engesztelésképpen
elképzelttem,
hogy jön velem szemben,
és ő beszél el engem –
megfordítottam!

Jött velem szemben
a barna bőrkabátban battyogó vékonyka pofa,
ki ő, mi ő, nem tudom.
Van benne valami fura.

Pár napja észrevettem (ő nem látott engem),
ahogy az ösvényt lezáró
gerendán lógó,
kidobott drapp nadrág előtt lecövekel, s nézi, nézi.

Mit láthat rajta?
Tegnap délután én is megpróbáltam,
gondosan szemrevételeztem,
de semmi különöset nem találtam.
Meg kellene szólítanom s kérdezniem,
mit nézett; már itt van.
Nem fogom.

elhéjmeltem,
hogy jön velem
szemben és ő képi el engem

VACOGTATÓ

Ez a májusi szél megvacogtat.
Éjszaka kocogtatta
az ablakot és
borzongató hangzatokkal is
próbálkozott, vonyítással,
hajnaltól a fenyő száz karjával fenyegetett,
és délelőtt
az utcákon megtámadott minden útjába akadt
járókelőt.
Földig érő, pókhálószerű köpenyben,
járókerettel botlógó vénasszony
nyomába eredt, s amikor
a Fény utcai piac nyugati
oldalán sorakozó üzletek
előtt utolérte,
régimódi fekete kalapját nyomban leütötte,
fehéres kontyát szétcibálta.
Állt ott megdermedve a nő.
Mögötte
a secondhand áruda és egy fodrászat
kimázolt lényei virítottak.
Jelképpé fútt dokumentum
az egész.
A szél a kalappal messze gurul.

MEGÖLTÉK

„megölték”
hallom hajnalban alkonyatkor
kora tavasztól késő őszig
hajtogatja a vadgalamb
s ha tudja is az ember
hogy a mélységből
föl-
földuhogó
riadt hangzat
alakzat
jelentése szerteszét a mindennapi földgolyón
újra
meg
újra
valóban megtörténik
igaz
a dallamra hagyatkozva belefeledkezve
a burukkolásban rendületlen
értelemmel is kizökkenhetetlen
ritmikát érez
együtt a galambbal
s örül hogy él

T O B O Z - D O B O Z

péntekről szombatra
terítve a fenyők alja
tobozzal
tökéletes formájuk
pikkelyeik
magházuk
elhiteti velem ha nem akármi bazárba
de szójáték-dobozba zárva
rögzítem ezt a tényt
nem hiába
s hogy maradandóbb
legyen a vonalak aránya láttán
éreztem
képzetek bűvös tára
a doboz felső falára
írom
(ezt súgja az ihlet)
ajánlom Fenyő Ervinnek

ÁTFUTNAK

Ma délután van, fél három.
A májusi nap kegyes.
Déliés
fekvésű erkélyünkön ülve félmeztelen,
nem mondhatom, hogy hirtelen,
eszembe jut a Peloponnészosz
félsziget,
kempinges nyaralásaink négy gyerekkel,
a piros Zsiguli kombi,
a sátrak sárgája,
az Égei-tengerpart öblei –
nem is eszembe,
inkább felbukannak szemem előtt
és átfutnak,
a meder képei mind.
Nincs bennem nosztalgia,
nem hívom vissza sem
a helyet, sem az időt.
Jó volt, megvolt, megvan.
Ma délután van.

„TUDD, HOL ÉLSZ”

Tudom, hol élek:
itt.
Egy helyütt a Szabadság teret
Horthy térnek neveznék,
más helyütt,
szülőföldem tenyérnyi falujában
felállítják
Horthy faszobrát;
egyik helyen tüntetnek az átkeresztelés ellen,
másik helyen egy indulatos polgár
éjszaka leönti piros festékkal a szobrot,
harmadik helyen tüntetnek
a leöntő ellen,
a szobor mellett,
negyedik helyen ugyanígy,
transzparensen fenyegetnek,
jól értik ezen a tájon;
bámulom a képes dokumentumot,
interneten kaptam,
„tudd, hol élsz”.
Tudom.
Elbizonytalanodom:
csakugyan tudom-e?
S hova tartunk: ugyanoda?
A lehetséges variációkba, a képzelhetetlen létezésébe
belereszketek: *az nem lehet*.
De itt élek, és tudom, hogy:
igen.

Todom

Hol Eleh

Todom, hol eleh

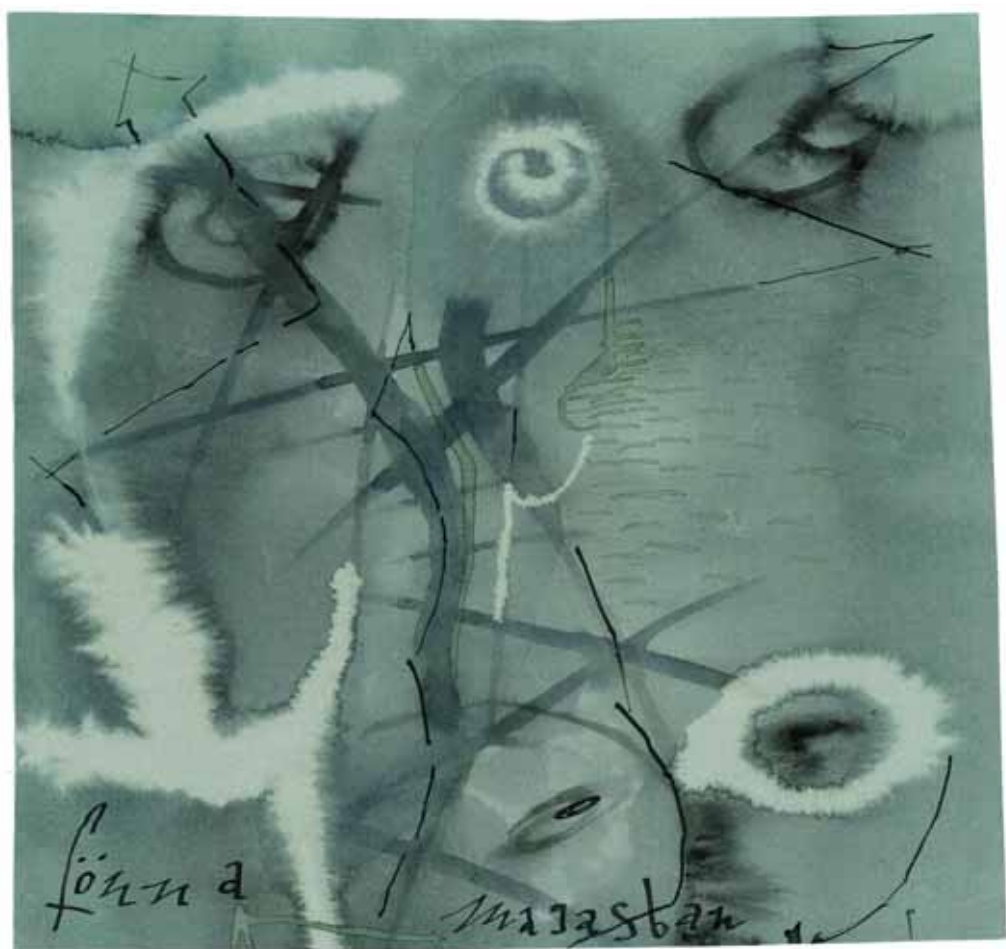
IDILL

eső után
a bodzás akácossal keringelő
illataival
elkeveredve hangok
próbálkoznak
a dal
hajlékony vonalaival
páros pontok ugrálnak
cinke és ökörszem
emeletes jázminbokrokon
beszippantom és
benne is vagyok
szeretném az idillikus pillanatot
két marokkal szorítani
magamhoz
és nem gondolni másra
pénzre pártra politikára
a világrendszerből szüntelenül kihallatszó kattogásra
tudom nem tudom igen dehogy
akkor is ha se
lehetetlen

KUGLI

Mennyit hallottam gyerekkoromban,
ha jött a vihar:
Szent Péter kuglizik megint angyalaival.
Elhittem, és a templomos viharfelhők
fekete-fehér tornyait bámulva
a guruló golyót is látni véltem,
a dörgéstől féltem,
de kíváncsi voltam;
'44 nyarán
a bombázórajok robajlása
a vihar és a kuglidöngetés
mása volt,
s ahogy belejátszott
a leütött bábuk csattogása,
ugyanaz a hangzat.
Aztán kinőttem, ma meg vissza.
Fönn, a magasban,
a János-hegy felé vonuló
felhőtünemény hasában
azok a golyók
dübögnek s ugyanúgy,
hiába más a helyszín,
későbbi az idő.

ÚGY HALLOM

Ténferegtem az ismerős helyen,
beletúrtam a halomba céltalanul,
s látom, sisakos fejű német katonákkal
teletömött képes újság hever ott legalul;
az esti motorvonat ablakából repült
a kálmáncai bakterház udvarára,
s a lábamhoz esett, '43 nyarán alighanem.
Nekem dobta az ismeretlen utas.
Bámultam a háborús képeket, mutogattam –
„Ejha, egy Szigénál!” Visszakérdeztem,
mi az. Piros betűk a borítón. Az újság furcsa
festékszaga elbűvölt, de a képekből csak a
sisakosokra emlékszem. Villogtak a lapok,
a szagot meg most is érzem, és hallom a
felnöttek dörmögő szavait, úgy hallom,
mintha tényleg hallanám, és nem belül;
gyanakodva kérdezem: jól emlékszem-e?
Volt ilyen lap egyáltalán? Valami volt,
röpült ki a vonat ablakából, valaki dobta,
mondta, mutatta, nem álmodtam, nem az
ujjamból szoptam. Rákeresek az interneten,
s látom a piros betűket: Signal. A náci hadsereg
propaganda-magazinja volt, két és fél millió
példányban jelent meg, harmincöt nyelven...
Anyám gyújtóspapírnak használta talán,
most mégis előkerült.

EGYRE MÉLYÜL

Új idők, új vágy, új iram, új kétség
kóricál szavakon,
hiába régi,
mégis új, és ahogy tényleg tolul,
árad,
tere támad
egy-egy elnevezésnek
(megtanuljuk, mondogatjuk):
a mélyszegénység
egyre
mélyül,
előlről hökkent,
hátról gáncsol,
nyakunkba zuhanva ránt le végül.
Meddő nyikorgás hallatszik.
Ez már az.

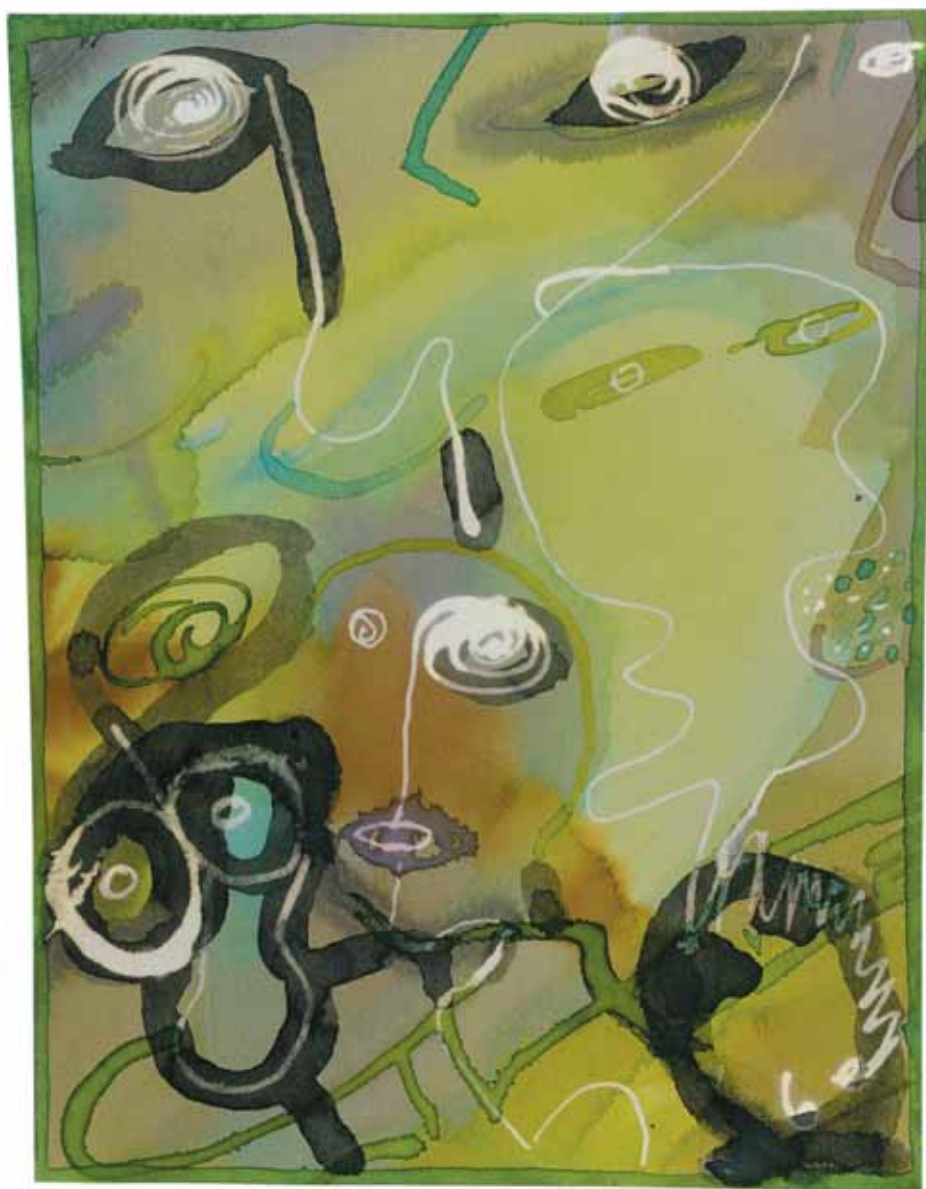
OK

Martfűnél, a Tisza-parton
élő nyárfaóriások
éppen akkorák, olyanok
szóról szóra, mint a Szulok
és Kálmánca közti, apám
kaszálta vasútpartokon
nyolcas sorokat sűgő fák,
s ahogy most alattuk járok,
tudom már, elég ok, hogy a
két part hasonlóságait
azonosságoknak lássam.

WELLNESS - VERS

Egy tiszaparti wellnesshotelben írom ezt
napfényes pünkösdkor;
szórakosgató
öregember,
föl-fölneszelő lelkiismeretemet
próbálom kivédeni így:
mit akarsz,
miért versz,
lemeszelsz, te wellness-vers;
mit csináltam és mit nem,
hogyan
belöpsz a kimondhatóba,
szólhat-e a nóta
innen
társadalmi szellem-torzulásról,
ha
nem tudom, mit hogyan kellene,
de eleve
kerülget valamiféleforma
szégyenből, dühből és vágyból
vegyült cselekvő készség –
nem, nem, csak szabadulni szeretnék kényszerérzeteimtől;
nem, nem, jaj, mit beszélek,
önszántamból csapdába másztam:
feszegetek általában,
s nem *a z t* mondom;
mit számít, mi a gondom,
a wellness-versem;
de mennyire számít,
életképes lett-e;
tett-e?

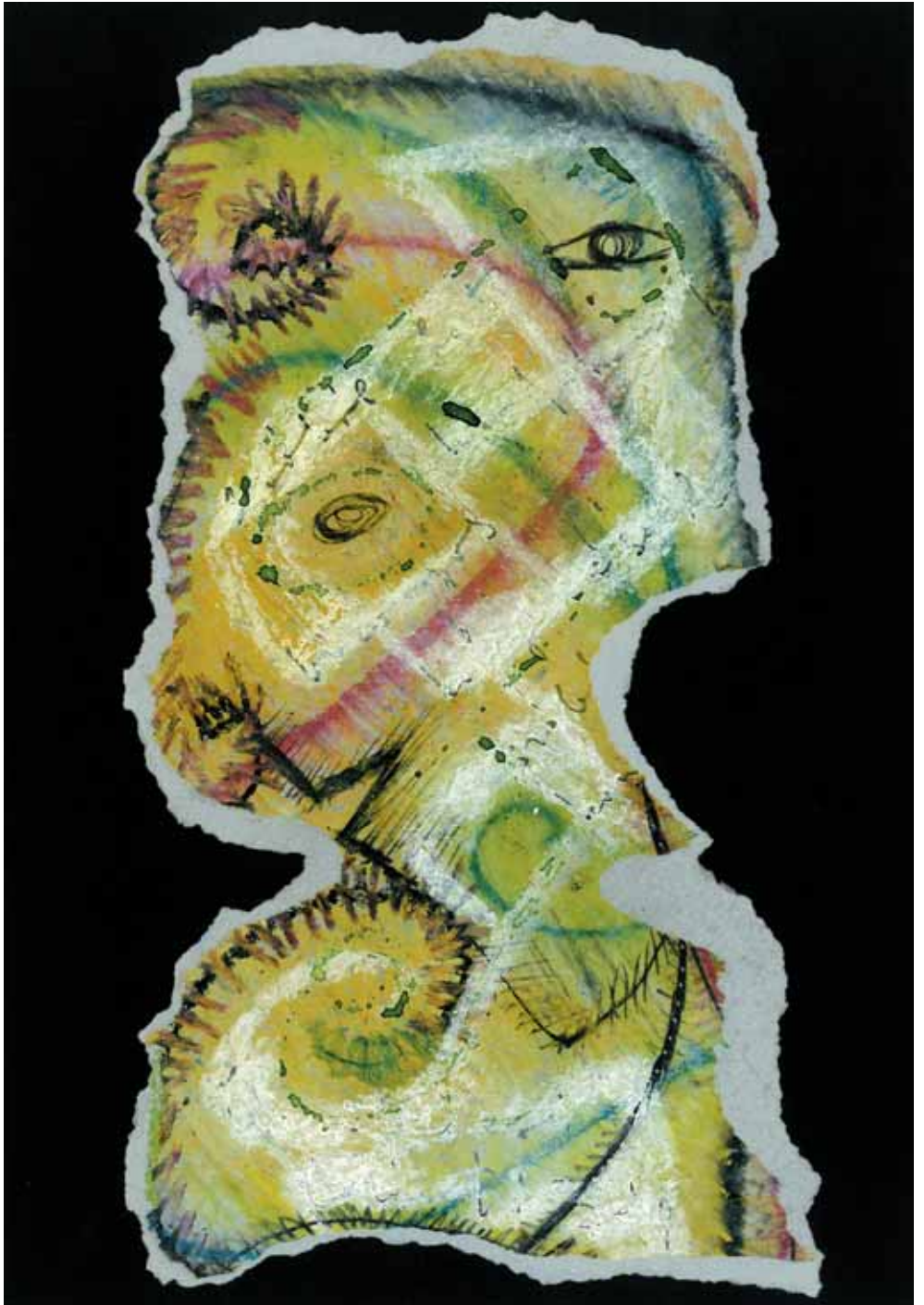
TERMÁL

A termálfürdő bugyborgója
fölbirizgál
és
lenyugtat
egyszerre,
föls le, föls le.
Elég a hintára fél vagy negyed óra:
nyúgeid lágyan feloldozza,
hőbe bújtatja fázós énedet.
Látjátok feleim,
így is lehet!
A teaszínű termál-lehelet
rád fú s meglebegtet,
semmit sem akar, mindent megad.
Medrében könnyű magad
szabadnak, jónak érezni.
Hagyom hát hatni.
Termálom.
Szavakkal el nem herdálom,
itt is csak körül-belül ritmizálom,
mert nincs termikus technikusa,
a termálon túl semmi neve:
fogadd el, és ugorj bele.

FELTURBÓZOTT

este nyolc után fél kilenc felé
a város zajongása áttetszőbb már
s ha mentő sem szirénázik
a közelben
vagy
húz
át
hangrobbanásos repülő
zümmögő csöndféle boltozódik
a hegyre hol lakom
és hallhatom
néha
még
a Déli pályaudvarról fölkapaszkodó
régen elhangzott mozdonyfütytyöket
később
fülledt nyári
napokon kivált
ha nem is menetrendszerűen
de újra meg újra megesik
egy felturbózott motor
jajongása tekeredik
körém az Istenhegyi út felől
erőszakos és ijedt hangzat
magányos
az éj reménytelen kalandora merő erőlködés
és sorolhatnám még hosszan
miféle mi és mit akar itt
fenyeget vagy
panaszcodik
ha elhallgat
a felturbózott sötétben megtörténhet bármi
az embernek ilyenkor kockázatos elaludnia

JÓ

Van Gogh márkájú
fehér olajkrétával
öntestéből
csíkozott aranybarna
csomagolópapírra húzigálni
csak úgy találomra,
arcra
asszociáló vonalakat,
hagyni mintegy maguktól futni
szét és össze mind
vagy
ujjbeggyel elkenni
itt-ott
egyet-egyet, körültepni, megírni,
nem tudom, hogy miért
jó,
de jó nekem,
olyanszerű, mint az átszellemült,
tetőtől talpig bizsergető
szerelem,
semmi céltudat,
de tett,
nem puszta létesülés,
pillanat szülte tákolmány részvételemmel;
elemeim szabad
hegedése,
kettőből egy harmadik fölívelése –
eltére-bélyese-dés.

RÁ, ALÁ, FÖLÉ

Visz valami,
húz és hajt;
talán mondhatom áramlásnak,
akármi másnak;
vitorlának
túl dagályos volna,
pirulna pofám;
legyen inkább profán
hangzat, törvénytelen,
névtelen lüktetés,
nyelvelő és
hümmögető,
emlékeztessen somogyi falum templomának harmóniumára,
minimum;
a májusi litániákba
trombitálja
be
völgyvidéken és hegygerincen át a partizánindulók hevét és
keresztben, körül, rá, alá, fölé tekeredjenek
a Lehel úton meg
a Rózsák terén dübögő kollégiumi estek,
ahogy a szivacstalpú, bordó csukámban megestek,
bugi-vugik, csúsztatások, rázások,
örökbecsű csepürágások
halhatatlan szövegei,
szaxofonok lüktetése,
a csodás,
Angyalföldön bevésődött keringős vallomás,
mintha a Fémmunkás Kultúrotthonból még ma is egyenesen és
éppen ide szólna
a képzelt jóból, ifjúi pózból összecsócsált nóta:
„most jöttünk meg a tangóból,
zsebünkben finom dohány,
a héket mind megdumáltuk
s járunk a csajok után”;
azám, no lám,

az örök duma álma tört ott át a süket realitáson,
a megjátszás, az elhíttetés,
csak svungja legyen,
csak feszítse vágy,
belerejtett értelem
valami felé és iránt,
hogyan hangot adjon, kapjon, fogjon az ember –
itt és most fogom-e?

TÜLÖK

őszí fényben
ülök csak ülök s földerülök
ülök de
süketülök
dúlok-fúlok
nem titok
egy tulok-tülök szól
fülemben
le-le csöndesül
fö-l-fö-lível és fö-lé-bem ül
zenél-beszél rendületlenül
nyomul-tolul
föltar-tóztat-hatat-lanul
oktalan volna?
nem hiszem
de hangzataimra
rá nem foghatom
ha el is kolompolom
dobra nem verem
ez nem kísérletezés
csupasz drót-zizegés
ismétlés
tülkölj csak tülök
akkor se békülök
ha megvan az ok de megvan-e?
délelött
az ablaknál álló nyírfára
legeslegsárgább pontjára
egy
varjú ült
s mikor továbbrepült
válaszul
örvénylettek
alá a levelek

bámultam hogy ez mit jelent
halkult a tülök
örültem
s tenyeremmel egy porszemet
a nyakamról
(a hangzás kedvéért is) szépen
letörültem

TARTALOM

E-dedikáció	6
-------------	---

PRÓBÁLJAM ÚJRA?

Nekifutás	10
Hosszabbítás	12
Az utca közepén macska ül	14
Régi trükk	16
Trupp	
1. <i>Mesterséges álom</i>	18
2. <i>Konkrét szerzet</i>	20
3. <i>Kipingált kalap</i>	21
A véletlen kedvezményezettje	22
Öreg légy	24
Hangoztatás	26
Rácsimpaszkodás	28
Ráduplázás	30
Miskulancia: pingált kővel	32
Dávid sziklája	34
Kavicsfestés kívül-belül	
1. <i>Polikrómia</i>	36
2. <i>Átváltoztatás</i>	38
3. <i>Kezes kő</i>	40
4. <i>Kora délután</i>	42
5. <i>Csücsök-dal</i>	44

M E D D Ő H Á N Y Ó

Naplódalom: röpcédulán	48
Meddőhányó	50
Vakajtó	52
Kérelem: rajzoltjaimhoz	54
Mondatot	56
Fogás	58
Vékonylábú fekete	60
Mégis március	62
Csak a széken	64

K U N S Z T O Z Á S

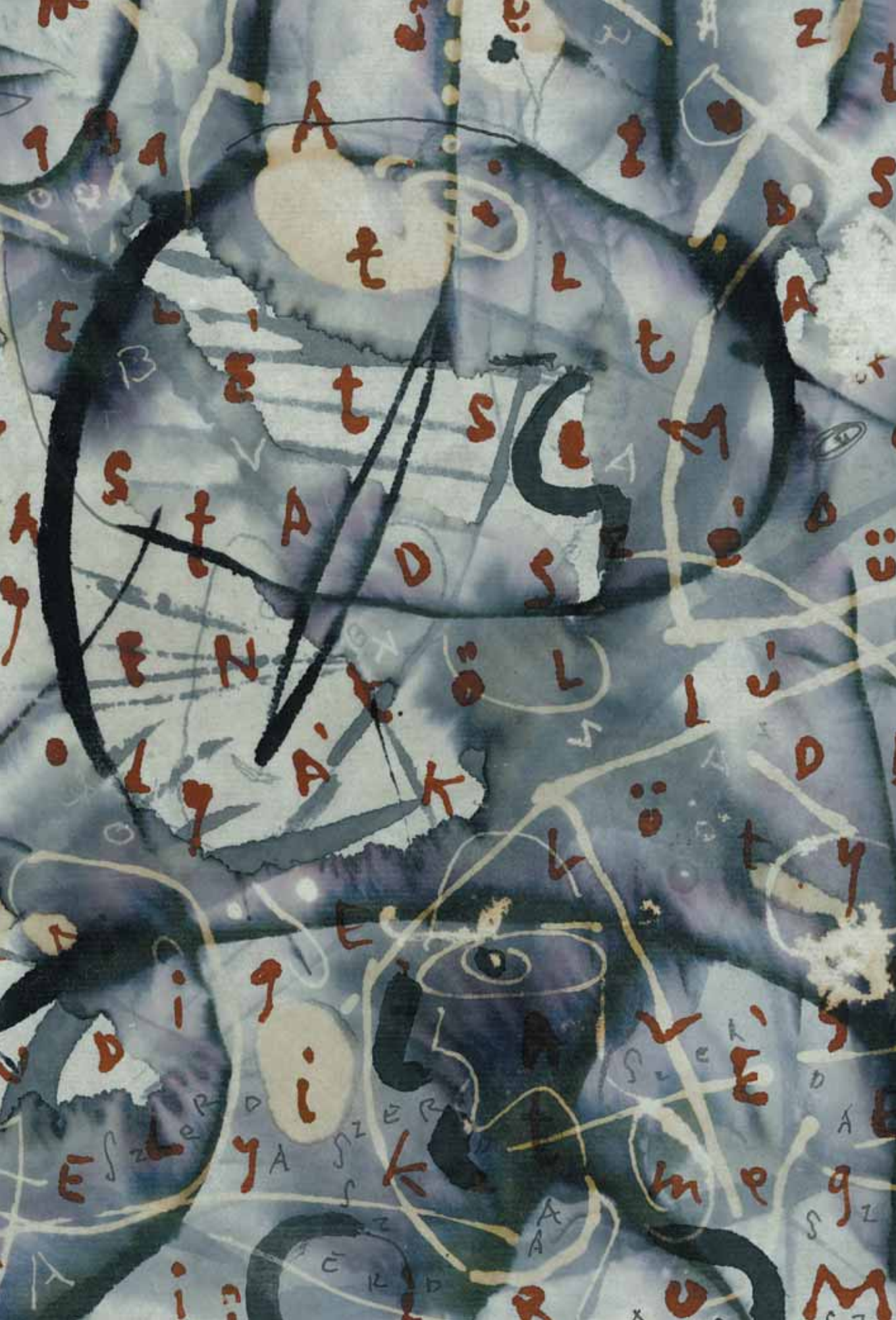
Ha landsáim kvar-tettje	68
Kunstozás, hóeséssel	72
Intim párbeszéd	74
Egy keletkezés elbeszélése	76
Ötmilis elbeszélés	84
Földhözragadt elbeszélés: szilvával	86
Tangó	88
A hársfa	90
Utánfutón	92

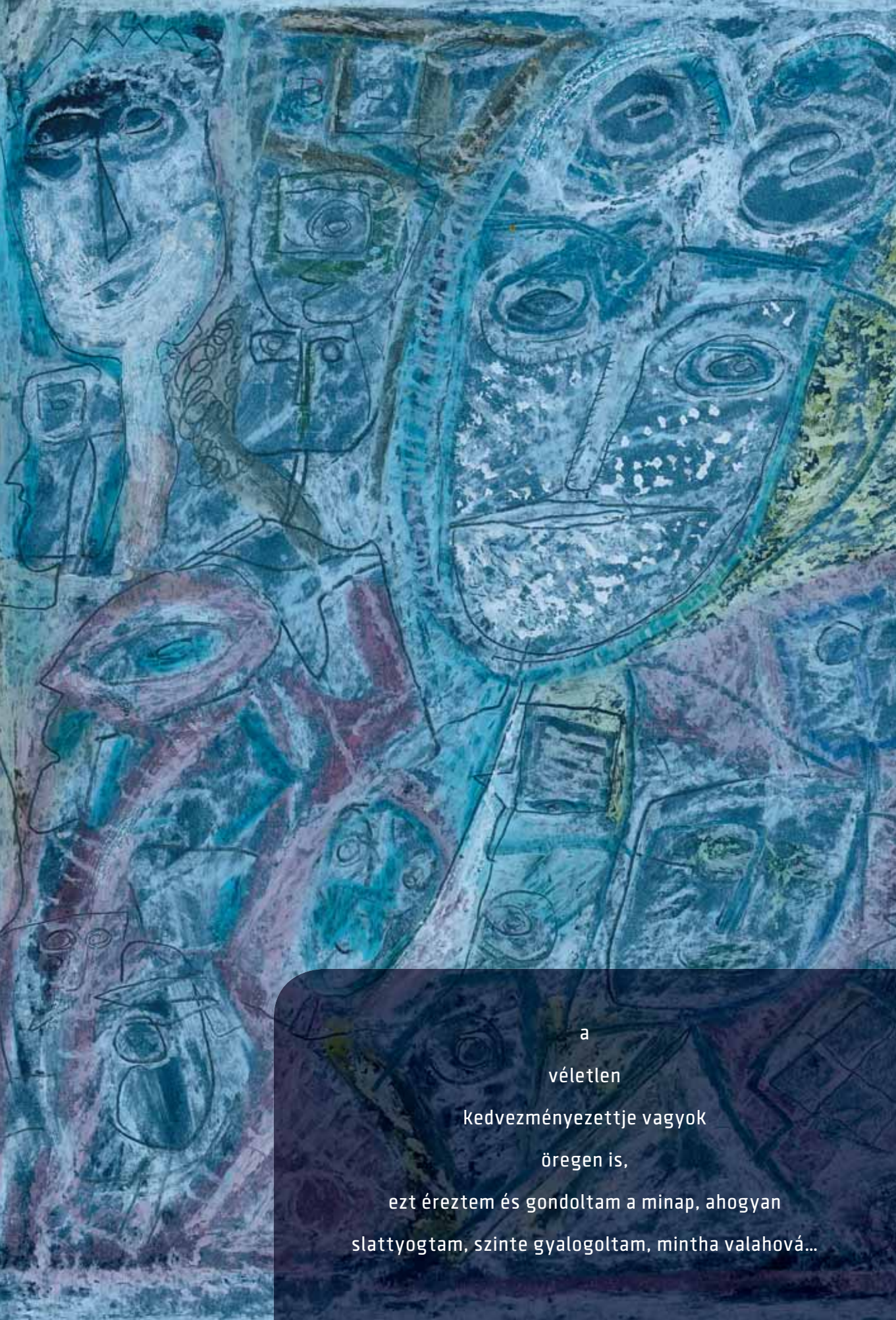
E G Y F O L Y T Á B A N

Szerda	96
Másnap	98
Jázminok	100
A mai levéltár	102
Válasz	104
Metafora tér	106
Tojás-dal	108
A drapp	110
A sárganyelű	112
Kompozíció	114
Karó	116
A vadrózsabokroké	118

Újrapart	120
Megint episztola	122
Uszályában	124
Vacogató	126
Megölték	128
Toboz-doboz	130
Átfutnak	132
„Tudd, hol élsz”	134
Idill	136
Kugli	138
Úgy hallom	140
Egyre mélyül	142
Ok	144
Wellness-vers	146
Termál	148
Felturbózott	150
Jó	152
Rá, alá, fölé	154
Tülök	156

a
véletlen
kedvezményezettje vagyok
öregem is,
ezt éreztem és gondoltam a minap, ahogyan
slattyoxtam, szinte gyalogoltam, mintha valahová...